

Machain go dtí an Chathair

An Bealach Tosaíochta don Chonair Iompair Inbhuanaithe

An 3ú Babhta de Chomhairliúchán Poiblí Samhain 2023

Rialtas
na hÉireann
Government
of Ireland

Tionscadal Éireann
Project Ireland
2040

**BUS
CONNECTS
CORCAIGH**
IOMPAR INBHUANAITHE DO CHATHAIR NÍOS FEARR.

Clár an Ábhair

1. Réamhrá

1.1	Cad is BusConnects ann?	4
1.2	Cad é an cuspóir atá leis an gcomhairliúchán poiblí seo?	4
1.3	Meabhrú ar a bhfuil i gceist le tionscadal na gConairí lompair Inbhuanaithe	6
1.4	Cuspóirí na gConairí lompair Inbhuanaithe	7
1.5	Cad a tharla go dtí seo?	8
1.6	Cad atá sa bhróisiúr seo?	8
1.7	An téarmaíocht a thuiscint	9
1.8	11 Conairí lompair Inbhuanaithe	12

2. Cad atá ag tarlú le roinnt míonna anuas?

2.1	Dearadh Teicniúil	14
2.2	Iarratas ar Thoiliú Reachtúil	14
2.3	Suirbhéanna Tráchta	14
2.4	Ríocht Uirbeach	15
2.5	Amlíne	16

3. Conas is féidir páirt a ghlacadh sa chomhairliúchán poiblí

3.1	Ceisteanna ginearálta	18
3.2	Conas is féidir ionchur a thabhairt	18
3.3	Cad a tharlóidh anois?	19

4. Cur Síos ar an mBealach Tosaíochta

4.1	Forléargas	20
4.2	Oileán Iacóib go dtí an Phríomh-Oifig Staidrimh (POS)	20
4.3	Ionad Siopadóireachta Rinn Mhachan go dtí an Phríomh-Oifig Staidrimh (POS)	22
4.4	POS go Bóthar na Sceiche Airde, Lána na Reilige agus Bóthar an Bhóithrín Mheánaigh	23
4.5	Príomhathruithe ón mBealach Tosaíochta a foilsíodh i mí an Mhárta 2023	25
4.6	Príomhfíricí	25

5. Aguisíní

5.1	Léarscáileanna Innéacs	26
5.2	Léarscáileanna Bealaigh	26

1. Réamhrá

1.1 Cad is BusConnects ann?

Is é is BusConnects ann ná an clár atá á reáchtáil ag an Údarás Náisiúnta lompair (ÚNI) chun feabhas mór a chur ar sheirbhís bus i gcathair Chorcaí agus i gcathracha eile. Is cuid thábhachtach é de bheartais an Rialtais a bhaineann le feabhas a chur ar iompar poiblí agus le dul i ngleic le fadhb an athraithe aeráide. Tá sé san áireamh sna beartais náisiúnta agus réigiúnacha seo a leanas:

- An Plean Forbartha Náisiúnta 2021 – 2030;
- Straitéis lompair Mhórcheantar Chorcaí; agus
- Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2023.

Tá Cathair Chorcaí ag fás agus teastaíonn líonra bus uaithi ar féidir leis freastal ar chathair atá i mbéal forbartha. Is é an aidhm atá ag BusConnects Chorcaí ná córas feabhsaithe bus a sholáthar a théann chun tairbhe don chathair, dá muintir agus don timpeallacht. Tá BusConnects

Chorcaí deartha chun seirbhís bus a bheidh níos fearr, níos iontaofa agus níos éifeachtúla a chur ar fáil do chách, chomh maith le háiseanna sábhlíte do rothaithe agus saoráidí feabhsaithe do choisithe a chur ar fáil feadh príomhbhealaí.

1.2 Cad é an cuspóir atá leis an gcomhairliúchán poiblí seo?

Is é seo an tríú babhta de chomhairliúchán poiblí neamhreachtúil maidir leis an aon cheann déag de Chonairí lompair Inbhuanaithe ó reáchtáladh an chéad cheann i mí an Mheithimh 2022. Tá forbairt na gConairí lompair Inbhuanaithe seo ina cuid lárnach de chlár foriomlán BusConnects Chorcaí agus beidh siad ina gcabhair maidir le féachaint chuige go seasfaidh córas bus Chorcaí an aimsir agus maidir le rothaíocht sa chathair agus sa réigiún a dhéanamh sábhlíte agus an limistéar sin ag fás.

Cuireann an comhairliúchán seo deiseanna breise ar fáil don phobal chun athbhreithniú a dhéanamh ar an tsraith leasaithe de dhearaí agus chun aiseolas a thabhairt fúthu.

Tá 9 ngné i gclár foriomlán BusConnects Chorcaí

1 Líonra de chonairí nua a fhorbairt le haghaidh iompar inbhuanaithe

91km de lánaí nua/tosaíochta
do bhusanna chun
turais a dhéanamh níos tapúla
agus níos iontaofa

98km de shaoráidí
rothaíochta
(treo amháin) lena soláthrófar
49km den líonra rothaíochta

2

An Líonra
Bus a
athdhearradh

3

Córas
ticéadaithe
úrscothach

4

Córas
íocaíochta
gan airgead
tirim

5

Struchtúr
níos
simplí
do tháillí

6

Láithreacha
nua
Páirceála
agus Taistil
ag príomhshuáiomhanna

7

Aistriú chuig flít
busanna
nua
astaíochtaí
nialasacha

8

Libhré
bus nua

9

Stadanna agus
scáthláin bus nua
le comharthaíocht agus
faisnéis atá níos fearr

1.3 Meabhrú ar a bhfuil i gceist le tionscadal na gConairí lompair Inbhuanaithe

Is éard atá i gceist leis na moltaí ná infheistíocht a dhéanamh in aon cheann déag de Chonairí lompair Inbhuanaithe a mbeidh tosaíocht leanúnach bus acu – go ginearálta, lána bus leanúnach sa dá threo, ach b'fhéidir go n-úsáidfi socruithe eile in áiteanna cúnga. Cuirfidh sé seo deireadh leis an moill atá ar an gcóras bus agus ar a chuid paisinéirí faoi láthair. Nuair a bheidh lánaí ann do bhusanna amháin, nó bearta eile coibhéiseacha, beidh níos mó cinnteachta ag na mílte paisinéirí a thaistealaíonn ar bhusanna maidir leis na hamanna a dtagann agus a imíonn bussanna, rud a chinnteoidh go mbeidh seirbhís níos fhearr agus níos eifeachtaí ann.

Chomh maith leis sin, tá sé beartaithe againn raonta rothar scartha a chur ar fáil sa dá threo feadh na gconairí seo, agus beidh siad scartha ón trácht ginearálta chomh fada agus is féidir. D'fhéadfadh sé a bheith deacair é seo a bhaint amach in áiteanna áirithe, ach sna háiteanna sin tá sé beartaithe againn raonta rothar ar leataobh ón trácht a chur ar fáil, is é sin go gcuirfear an

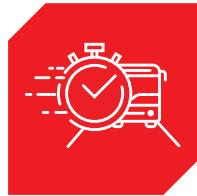
raon rothar ar mhalaírt slí ón gConair lompair Inbhuanaithe go bóthar níos ciúine nó go raon rothar saintógtha, sula mbuaileann sé leis an gconair arís.

Tá sé tábhachtach gan dearmad a dhéanamh gurb iad na príomhchonairí bus sa chathair atá sna cinn a aithnítear mar Chonairí lompair

Inbhuanaithe. Chomh maith leis na conairí seo, tá líonra athdhearthá níos leithne de sheirbhísí bus beartaithe do Chorcaigh agus beidh méadú ar mhiniúchacht na mbusanna chomh maith le seirbhísí nua bus mar thoradh air seo. Cuirfear an líonra bus nua i bhfeidhm le linn na bliana 2024/2025 agus is féidir teacht ar na sonráí iomlána faoi seo ar busconnects.ie

1.4 Cuspóirí na gConairí iompair Inbhuanaithe

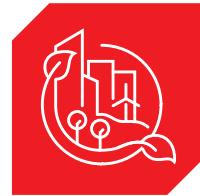
An córas iompair phoiblí a fheabhsú
ó thaobh cumais agus acmhainneachta de trí iontaofacht agus poncúlacht na mbusanna a fheabhsú trí lánaí bus agus bearta eile a sholáthar chun tús áite a thabhairt do ghluaiseacht na mbusanna thar ghluaiseacht an ghnáth-thráchta;

An acmhainn le haghaidh rothaíochta a mhéadú
trí bholenneagar sábháilte a sholáthar don rothaíocht, scartha ó thrácht ginearálta áit ar bith a bhfuil sé indéanta;

Tacú le soláthar seirbhise iompair phoiblí éifeachtúil, ísealcharbón agus athléimneach
ó thaobh aeráide de, a chuidíonn le spriocanna laghdaithe astaíochtaí na hÉireann a bhaint amach;

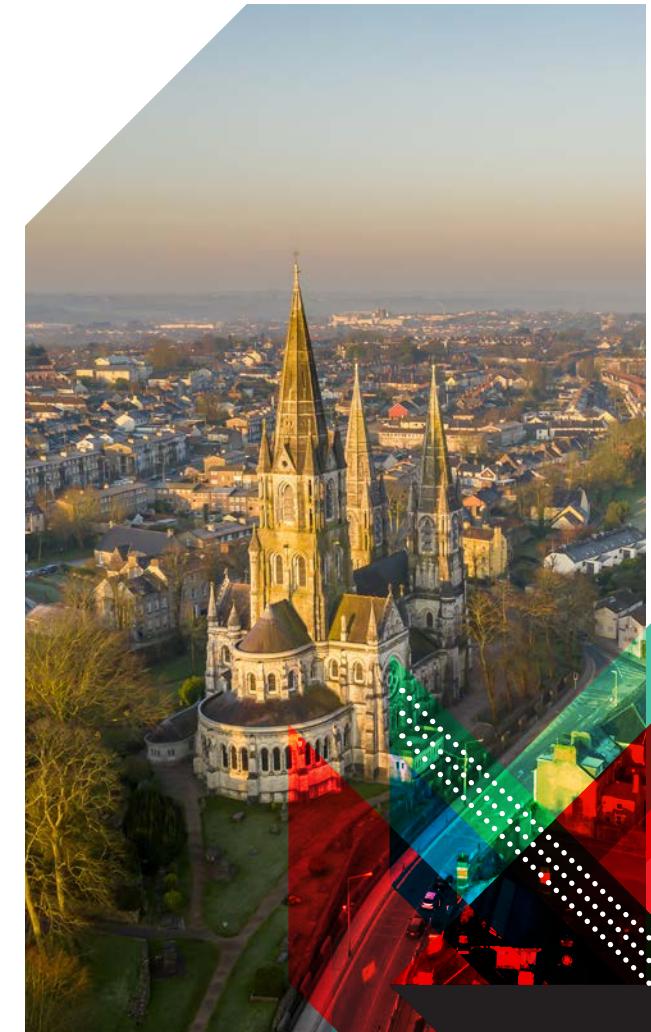
Fás dlúth, deiseanna athnuachana agus talamhúsáid níos éifeachtaí i gCorcaigh a éascú,
do ghluin an lae inniu agus do na glúnta atá le teacht, trí lónraí iompair inbhuanaithe atá sábháilte agus éifeachtúil a chur ar fáil;

Rochtain ar phoist, ar oideachas agus ar dheiseanna sóisialta agus eacnamaíocha
eile a fheabhsú trí nascacht agus comhtháthú inbhuanaithe feabhsaithe le seirbhísí iompair phoiblí eile a sholáthar; agus

A chinntiú go mbreithneofar go cúramach ar an ríocht phoiblí i ndearadh agus i bhforbairt an bholenneagair iompair
agus féachaint le príomhphointí fócais uirbeacha a fheabhsú nuair is cuí agus nuair is féidir

1.5 Cad a tharla go dtí seo?

Reáchtáil an tÚdarás Náisiúnta lompair (ÚNI) an chéad bhabhta de chomhairliúchán poiblí idir mí an Mheithimh 2022 agus mí Dheireadh Fómhair 2022. Bhain na comhairliúcháin seo le moltaí faoi Bhealach Tosaíochta atá ag Teacht Chun Cinn (BTTCC) an dá cheann déag de Chonairí lompair Inbhuanaithe i gCorcaigh. Fuaireamar thart ar 3,000 aighneacht san iomlán le linn an chéad bhabhta comhairliúcháin seo. Rinneadh na haighneachtaí seo a athbhreithniú agus a mheas mar chuid den phróiseas deartha le haghaidh Rogha Bealaigh Tosaíochta (RBT) gach conaire. Cuireadh túis leis an dara babhta de chomhairliúchán poiblí maidir le RBT an aon cheann déag de Chonairí lompair Inbhuanaithe i mí an Mhárta 2023 agus lean sé sin ar aghaidh go dtí an 25 Bealtaine 2023. Fuarthas thart ar 4,400 aighneacht mar chuid den dara babhta de chomhairliúchán poiblí.

Rinneadh na haighneachtaí agus an t-aiseolas a athbhreithniú agus anois tá an tríú babhta de chomhairliúchán poiblí neamhreachtúil ar siúl le linn R4 den bhliain 2023. Cuirfidh sé seo deiseanna breise ar fáil don phobal chun athbhreithniú a dhéanamh ar an tsraith leasaithe de dhearaí agus chun aiseolas a thabhairt fúthu.

1.6 Cad atá sa bhróisiúr seo?

Tá an doiciméad seo ar cheann d'aon bhróisiúr déag, agus tá ceann ar leith ann do gach ceann de na Conairí lompair Inbhuanaithe. Tá cur síos scríofa ar an mBealach Tosaíochta ó thuis go deireadh chomh maith le léarscáileanna tacaíochta ar fáil sa doiciméad. Áirítear leis gach leasú a rinneadh, má rinneadh leasú ar bith, ó reáchtáladh an dara babhta de chomhairliúchán

poiblí. Tá amlíne ar fáil ann freisin maidir le dul chun cinn an chláir chomh maith le sonraí faoin gcaoi le páirt a ghlacadh sa chomhairliúchán poiblí. Is féidir breathnú ar na bróisiúir ón gcéad bhabhta agus ón dara babhta de chomhairliúchán ar ár suíomh gréasáin www.busconnects.ie agus is féidir iad a íoslódáil ón suíomh sin chomh maith. Tugtar sainmhínithe sa chéad chuid eile den doiciméad ar an téarmaíocht a úsáidtear ann.

1.7 An téarmaíocht a thuisint

1. Conair lompair Inbhuanaithe (STC):

Tá sé beartaithe aon cheann déag de Chonairí lompair Inbhuanaithe a fhorbairt mar chuid de Chlár foriomlán BusConnects Chorcaí. Is bóthar atá ann cheana féin é Conair lompair Inbhuanaithe agus ar a dtugtar tosaíocht do bhusanna ionas gur féidir leo feidhmiú ar bhealach atá eifeachtúil, iontaofa agus poncúil. Ciallaíonn sé seo de ghnáth go bhfuil lánaí speisialta lánfhada ann le haghaidh busanna amháin ar an dá thaobh den bhóthar ó thíos go deireadh gach conaire nó go bhfuil bearta eile i bhfeidhm chun a chinntí nach gcuirtear moill ar bhusanna nuair a bhíonn gnáthbhrú tráchta ann. In áiteanna caolaithe, féadtar socruithe eile a úsáid. Beidh na lánaí bus taobh le lánaí/raonta rothar má tá sé sin indéanta agus beidh siad taobh le lánaí gnáth-thráchta chomh maith.

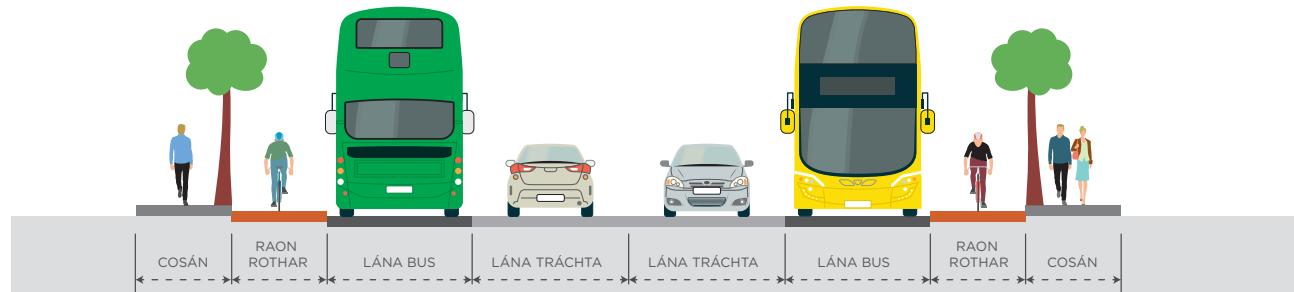
2. Raonta Rothar Scartha:

Is cuid ar leith den bhóthar é raon rothar scartha agus níl cead é a úsáid ach le haghaidh

rothaíochta. Bíonn an spás seo scoite go ginearálta ó thrácht feithicí eile le colbha fisiciúil. Má tá sé indéanta raonta rothar scartha a fhorbairt in áiteanna beidh rogha eile ag rothaithe - bóithre ciúine a úsáid nó bóithre íseal-luais a roinnt leis an ngnáth-thrácht.

3. Bealach Tosaíochta atá ag Teacht Chun Cinn (BTTCC):

D'fhoilsigh an ÚNI pleannanna tosaigh le haghaidh gach ceann de na Conairí lompair Inbhuanaithe i bpróiseas comhairliúcháin phoiblí neamhreachtúil i mí an Mheithimh 2022. Tugadh Bealaí Tosaíochta atá ag Teacht Chun Cinn (BTTCC) ar na roghanna sin chun an pobal a chur ar an eolas faoi leagan amach dóchúil na mbóithre nuair a bheidh an bonneagar riachtanach do na Conairí lompair Inbhuanaithe tóghtha. Luadh sna pleannanna seo tionchair fhéideartha ar ghairdíní tosaigh, agus athruithe dóchúla ar an gcaoi a n-oibreoidh an trácht chun tosaíocht do bhusanna a éascú.

4. Rogha Bealaigh Tosaíochta (RBT):

Rinneadh na moltaí faoi Chonairí lompair Inbhuanaithe a athbhreithniú agus a leasú tar éis na haighneachtaí ón bpobal maidir leis na BTTCCanna a mheas. Cuireadh i láthair mar an Rogha Bealaigh Tosaíochta (RBT) iad i mí an Mhárta 2023 agus reáchtáladh babhta eile de chomhairliúchán poiblí neamhreachtúil maidir leo.

Rinneadh mionchoigeartú agus forbairt dearaidh bhreise ar na moltaí, agus anois tá siad á gcur i láthair mar na leaganacha is deireanaí de na RBTanna agus reáchtálfar an babhta breise seo de chomhairliúchán poiblí maidir leo.

Ní moltaí deiridh iad agus déanfar iad a mheas tuilleadh tar éis aiseolas a fháil ón tríú babhta seo de chomhairliúchán poiblí, agus ina dhiadh sin caithfear iad a scrúdú freisin i gcomhthéacs measúnacht tionchair timpeallachta agus forbairt dearaidh.

5. Geata Bus

Is é is Geata Bus ann ná lána bus neamhspleách a ngabhann comharthaí leis agus atá ann ar feadh fad gearr. Níl rochtain ar an bhfad gearr bóthair sin ach ag busanna, ag tacsaithe, ag rothaithe agus ag feithicí éigeandála le linn uaireanta oibre an Gheata Bus. Éascóidh sé tosaíochtaí bus trí thréthrácht ginearálta a bhaint le feadh an bhóthair ar fad, áit a bhfuil an geata bus lonnaithe, agus dá réir sin laghdaítear trácht ar an gcuid ábhartha den bhóthar agus cumasaítear gluaiseacht bhus níos iontaofa`.

Úsáidfear comharthaí chun an trácht ginearálta a threorú ar mhalaírt slí amach ar bhóithre eile sula mbaineann siad an geata bus amach.

6. Cead Bealaigh Faoi Rialú Soilse Tráchta:

Baineann Cead Bealaigh Faoi Rialú Soilse Tráchta úsáid as soilse tráchta chun tosaíocht a thabhairt do bhusanna thar trácht eile ar lánaí singil de stráicí bóthair, ach níl sé éifeachtach ach le haghaidh achair ghearra. Is iondúil go gcuirtear an socrú seo i bhfeidhm ar stráice bóthair nach féidir lána bus a bheith ann mar gheall ar bhacainní bóthair. Sampla féideartha den chineál sin is ea cásanna ina bhfuil caolais

1. Gluaiseann an trácht ar aghaidh mar is gnáth.

2. Agus an bus ag druidim leis, athraonn an comhartha soilse d'fhonn stop a chur leis an trácht ginearálta.

3. Tabharfar túis áite don bhus le dul ar aghaidh.

4. A luaithe a fhágann an bus an t-aicomhal, is féidir leis an trácht ginearálta dul ar aghaidh.

ag bóthar mar a n-éiríonn sé níos cúinge mar gheall ar fhoirgnimh nó struchtúir ann nach bhfuil cead iad a leagan chun an bóthar a leathnú a dhóthain le haghaidh spás do lána bus.

Oibríonn sé faoi rialú soilse tráchta (ag acomhail de ghnáth) mar a gcaitheann an lána bus agus an lána gnáth-thráchta teacht le chéile agus an bóthar a chomhroinnt ar feadh achar gearr go dtí go mbeidh lána bus ann arís níos faide siar an bóthar. Stopfar an gnáth-thráchta ag na soilse tráchta chun cead a thabhairt don bhus dul ar aghaidh ar an stráice cúng ar dtús. Ansin, nuair a bheidh an bus imithe ar aghaidh, ceadófar don gnáth-thráchta dul ar aghaidh ag na soilse tráchta.

7. Trasrian Túcánach:

Is é is Trasrian Túcánach ann ná trasrian bóthair a dearadh chun cur le cumas coisithe agus rothaithe araon dul trasna an bhóthair trí úsáid a bhaint as soilse tráchta a dearadh go speisialta chuige sin.

8. Socrú Sráide Ciúine:

Nuair nach bhfuil bóithre STC leathan a ndóthain in áiteanna chun freastal ar rothaithe gan tionchar suntasach a bheith acu ar thosaíocht do bhusanna, déantar iniúchadh ar bhealaí malartacha rotháiochta le haghaidh achair gearra sula mbuaileann siad leis an mbealach bus STC arís. Is féidir go n-áireofar le roghanna as líne den sórt sin rothaithe a threorú feadh

sráideanna nach bhfuil ach beagánín tráchta ginearálta orthu, seachas na húsáideoirí cairr a chónaíonn ar na sráideanna sin.

Tugtar Sráideanna Ciúine orthu mar gheall ar an méid íseal de ghnáth-thrácht a bhíonn orthu agus meastar iad a bheith oiriúnach do rothaithe agus don ghnáth-thráchta araon, gan aon ghá le raonta rothar scartha ná le lánaí péinteáilte rothar a thógáil. Is éard a bheadh i gceist leis an Socrú Sráide Ciúine ná comharthaí comhairleacha cuí d'úsáideoirí bóithre ginearálta agus do rothaithe araon.

9. Ríocht Uirbeach:

Tagraíonn Ríocht Uirbeach do na spásanna laethúla sráide a mbaineann daoine úsáid astu agus iad á dtrasnú, ag siopadóireacht, ar ócáidí sóisialta, nó ag spraoi, agus le haghaidh gníomhaíochtaí amhail siúl, aclaíocht, nó taisteal chun na hoibre/nó ón obair. Cuimsíonn an Ríocht Uirbeach gach sráid, cearnóg acomhal, agus bóthar eile lena mbaineann ceart bealaigh, is cuma más úsáid chónaíthe, tráchtála nó chathartha a mbaintear astu. Nuair a dhéantar é a dheardadh agus a leagan amach go cúramach i suíomh pobail, cuireann sé go mór le saol laethúil na n-áitritheoirí agus na ndaoine a bhíonn ag taisteal thar bráid. Baineann sé le codanna den timpeallacht thógtha atá amuigh faoin aer de ghnáth, áit a mbíonn rochtain saor in aisce ag an bpobal. Bheadh suíocháin, crainn, plandú, agus gnéithe eile i gceist leis a chuirfeadh go mór le heispéireas na ndaoine ar fad.

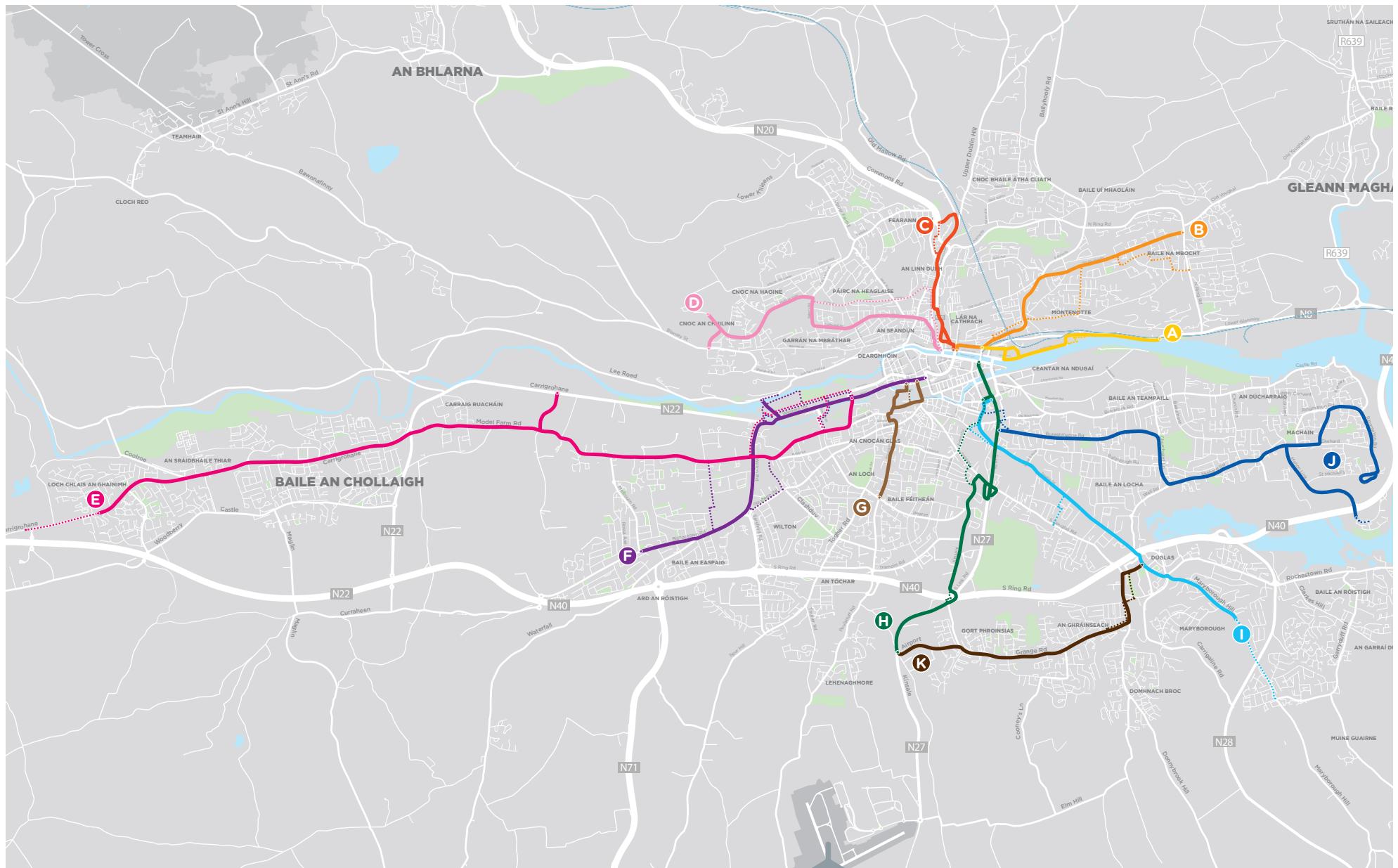

1.8 11 Conairí lompair Inbhuanaithe

- A** Dún Cítil go dtí an Chathair
- B** Baile na mBocht go dtí an Chathair
- C** An Linn Dubh go dtí an Chathair
- D** Cnoc an Chuilinn go dtí an Chathair
- E** Baile an Chollaigh go dtí an Chathair
- F** Baile an Easpaig go dtí an Chathair
- G** An Tóchar go dtí an Chathair
- H** Bóthar an Aerfoirt go dtí an Chathair
- I** Cnoc Maryborough go dtí an Chathair
- J** Machain go dtí an Chathair
- K** Bóthar Chionn tSáile go Dúglas

— Conair lompair Inbhuanaithe

..... Saoráidí Malartacha Rothaíochta

2. Cad atá ag tarlú le roinnt míonna anuas?

Leanadh ar aghaidh le hobair dheardha shuntasach ón mbabhta deireanach comhairliúcháin. Airítear leis an obair seo na nithe seo leanas:

2.1 Dearadh Teicniúil

Tá dul chun cinn déanta ar dhearaí agus rinneadh mionchoigeartú breise ar ghnéithe de gach conair amhail acomhail, ailíniú, stadanna bus, áiseanna rothaíochta agus siúil, agus gnéithe den ríocht uirbeach. Tá teagmháil á déanamh le páirtithe leasmhara ar bhonn leanúnach, lena n-áirítear teagmháil leis na sealbhóirí tí aonair sin a d'fhéadfadh a bheith thíos leis. Bhí agus tá aiseolas ó rannpháirtíochta le páirtithe leasmhara chomh maith le suirbhéanna mionsonraithe breise mar bhonn eolais faoin dearadh a bhfuil forbairt á déanamh air fós.

2.2 larratas ar Thoiliú Reachtúil

Beidh an ÚNI ag ullmhú na nithe seo a leanas mar chuid den larratas beartaithe ar Thoiliú Reachtúil do gach Conair lompair Inbhuanaithe: Tuarascáil Scagthástála ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta, Tuarascáil Scagthástála ar Mheasúnacht Chuí (MC), Tuarascáil ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta (TMTT), agus nuair is gá, Ráiteas Tionchair Natura (RTN) de réir reachtaíochta, treoirlínte agus dea-chleachtas reatha na hÉireann agus na hEorpa. Tá na scagthástálacha agus na measúnuithe seo á ndéanamh ag speisialtóirí timpeallachta a ceapadh le déanaí chun oibriú ar an tionscadal thar ceann an ÚNI. Beidh na doiciméid ón Tuarascáil Measúnaithe Tionchair ar an gComhshaol agus ón MC mar chuid shuntasach den iarratas foirmíuil reachtúil chuig an mBord Pleanála agus beidh siad ar fáil nuair a chuirfear faoi bhráid an Bhoird iad, mar chuid den chomhairliúchán poiblí reachtúil.

2.3 Suirbhéanna Tráchta

Rinneadh sraith chuimsitheach de shuirbhéanna tráchta ar fud na Cathrach, chun eolas cothrom le dáta faoi líon feithicí agus eolas eile faoi úsáideoirí bóithre a chur ar fáil. Bainfear úsáid as an eolas seo, in éineacht le foinsí eolais éagsúla eile, chun mionchoigeartú agus calabré a dhéanamh ar an ionsamhlú ar ríomhaire den tsamhail iompair a forbraíodh do Mhórcheantar Chorcaí.

Bainfidh an fhoireann deartha úsáid as eolas tuartha ón tsamhail iompair chun gnéithe éagsúla de na conairí a forbairt agus chun measúnú a dhéanamh ar na tionchair a ndéanfar tuairisciú orthu i ndoiciméid TMTT.

Uillmhófar sraith iomlán de shamhlacha iompair chun tacú leis an TMTT do gach Conair lompair Inbhuanaithe (mar a thuairiscítear thusa), ach ar dtús rinneadh réamhshamháltú tráchta chun léargas ardleibhéal a fháil ar na hiarmhairtí tráchta a d'fhéadfadh a bheith mar thoradh ar na Conairí lompair Inbhuanaithe atá beartaithe. Tugann an tsamhail seo léiriú ar scála na n-athruithe ar an sruth tráchta feadh sráideanna ar fud na cathrach. Déantar cur síos ar forbairt agus ar aschuir na samhla seo sa Réamhthuarascáil um Shamháltú lompair

a foilsíodh mar chuid den tríú babhta seo de chomhairliúchán poiblí. Is féidir breathnú ar an Réamhthuarascáil um Shamhadtú ar shuíomh gréasáin BusConnects – www.busconnects.ie agus is féidir í a íoslódáil ón suíomh sin.

2.4 Ríocht Uirbeach

Maidir leis an obair deartha theicniúil a bhain le hailíniú bóithre sna limistéir uirbeacha feadh na gconairí iompair inbhuanaithe, rinneadh dul chun cinn maidir leis an obair sin a thabhairt chun críche agus rinneadh dul chun cinn freisin maidir le mionchoigeartú a dhéanamh ar na tograí deartha don Ríocht Uirbeach. Tá na dearaí seo á bhforbairt i gcomhairle leis an údarás áitiúil chun a chinntiú go bhfuil siad ag teacht le scéimeanna agus tionscnaimh atá ann cheana féin.

Tá deiseanna feabhsúcháin don Ríocht Uirbeach scaipthe amach feadh na gconairí agus braitheann siad ar an suíomh ar leith agus an comhthéacs áitiúil. Agus spásanna uirbeacha á ndearadh againn, úsáidfimid ábhair chuí agus troscán uirbeach cuí chun a chinntiú go gcloítear le caighdeán úsáide, mharthanachta agus chothabhála agus go bhfuil siad inbhuanaithe freisin.

2.5 Amlíne

2022

2023

2023-2025

RANNPHÁIRTÍOCHT

Plé a rinneadh ar an mBealach Tosaíochta atá ag Teacht Chun Cinn R2/R3

Plé a rinneadh ar Thograí maidir leis an mBealach Tosaíochta atá ag Teacht Chun Cinn.

Tuilleadh Plé ar an mBealach Tosaíochta

Dréacht-Bhealach Tosaíochta a Ullmhú in R1/R2. Tar éis an t-aiseolas arna fháil a chur san áireamh, foilseofar Bealaí Roghnaithe le haghaidh na gConairí lompair Inbhuanaithe - tréimhse 2 mhí de chomhairliúchán poiblí.

- Babhta eile comhairliúchán maidir le Bealach Tosaíochta R4

PRÓISEAS REACHTÚIL

Iarratas Reachtúil a Ullmhú

- Dearadh Innealtóireachta a Fheabhsú
- Tuarascáil ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta a Ullmhú
- Ceanglais réadmhaoine a shainiú agus Ordú Ceannaigh Éigeantaigh a ullmhú

2024-2026

2026-2030

CEANNACH & TÓGÁIL

Iarratais chuig an mBord Pleanála

- Iarratais a chur faoi bhráid an Bhoird Pleanála ar an Scéim Bheartaithe a cheadú agus ar an Ordú Ceannaigh Éigeantaigh gaolmhar a dheimhniú
- Comhairliúchán Reachtúil de réir na gceanglas reachtach
- Pléiti an Bhoird Pleanála, lena n-áirítear Éisteacht ó Bhéal nuair is gá
- Féadfaidh an Bord Pleanála:
 1. An Scéim Bheartaithe a cheadú fara nó d'éagmais modhnuithe agus faoi réir cibé coinníollacha timpeallachta is cuí leis, nó diúltú don Scéim Bheartaithe a cheadú; agus
 2. an tOrdú Ceannaigh Éigeantaigh nó aon chuid de a dheimhniú fara nó d'éagmais coinníollacha nó modhnuithe, nó an tOrdú Ceannaigh Éigeantaigh nó aon chuid de a chur ar neamhní.

Cuirfear Tús le Tógáil ar Bhonn
Céimnithe – Seans go mbeidh suas
le 2 bhliain ag teastáil chun gach
uasghrádú conaire a chur i gcrích

3. Conas is féidir páirt a ghilacadh sa chomhairliúchán poiblí

Tugtar sonraí sa bhróisiúr seo faoin Rogha Bealaigh Tosaíochta (RBT) atá beartaithe don Chonair lompair Inbhuanaithe seo. Reáchtálfar an tríú babhta de chomhairliúchán poiblí neamhreachtúil maidir leis na moltaí seo, ansin déanfar mionchoigeartú ar an dearadh agus déanfar measúnacht tionchair comhshaoil, agus ina dhiaidh sin uile, déanfaidh an ÚNI iarratas reachtúil foirmiúil chuig an mBord Pleanála lena cheadú.

3.1 Ceisteanna ginearálta

Tá rannán ar leith a bhaineann le gné na Conaire lompair Inbhuanaithe de chlár BusConnects Chorcaí ar fáil ar suíomh gréasáin an tionscadail www.busconnects.ie. Tá gach bróisiúr a foilsíodh roimhe seo maidir le Bealach Tosaíochta atá ag Teacht Chun Cinn (BTTCC) chomh maith leis na bróisiúir ón dara babhta de chomhairliúchán ar fáil ar an suíomh gréasáin.

Is féidir le húsáideoirí cuairt a thabhairt ar an suíomh chun tuilleadh eolais a fháil faoin tionscadal agus cóipeanna de na príomhdhoiciméid a íoslódáil.

Is féidir ceisteanna ginearálta a chur ar:

Líne Shaorghlao thiomnaithe
1800 303 653

nó trí ríomhphost a sheoladh chuig
@corkstc@busconnects.ie

3.2 Conas is féidir ionchur a thabhairt

Táimid ag lorg aighneachtaí maidir leis na Roghanna Bealaigh Tosaíochta atá leagtha amach sa doiciméad seo. Tá an dáta deiridh le haghaidh aighneachtaí a chur isteach ar fáil ar an suíomh gréasáin.

Is féidir aighneachtaí i scríbhinn a chur isteach agus tuairimí a thabhairt faoi

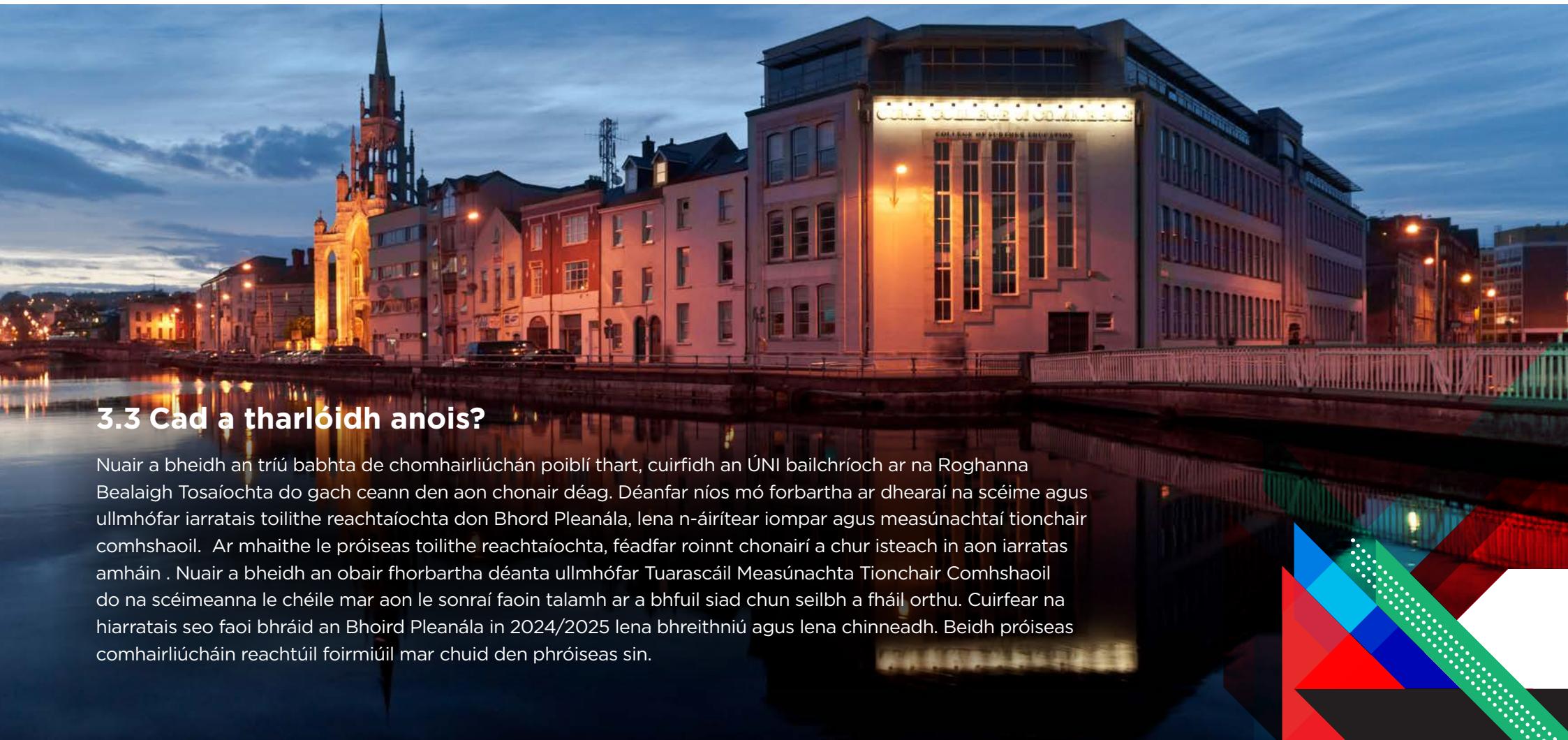

Cliceáil ar an rannán “Comhairliúchán Poiblí” atá ar fáil ar an leathanach dár suíomh gréasáin a bhaineann le Conairí lompair Inbhuanaithe:
<https://consult.nationaltransport.ie>

Post:

**Tionscadal na gConairí lompair Inbhuanaithe
Oifig Chorcaí an ÚNI, Svuít 427, 1 Cé Uí Argáin
Waterfront Square, Corcaigh, T23 PPT8**

3.3 Cad a tharlóidh anois?

Nuair a bheidh an tríú babhta de chomhairliúchán poiblí thart, cuirfidh an ÚNI bailchríoch ar na Roghanna Bealaigh Tosaíochta do gach ceann den aon chonair déag. Déanfar níos mó forbartha ar dhearaí na scéime agus ullmhófar iarratais toilithe reachtaíochta don Bhord Pleanála, lena n-áirítear iompar agus measúnachtaí tionchair comhshaoil. Ar mhaithe le próiseas toilithe reachtaíochta, féadfar roinnt chonairí a chur isteach in aon iarratas amháin. Nuair a bheidh an obair fhorbartha déanta ullmhófar Tuarascáil Measúnachta Tionchair Comhshaoil do na scéimeanna le chéile mar aon le sonraí faoin talamh ar a bhfuil siad chun seilbh a fháil orthu. Cuirfear na hiarratais seo faoi bhráid an Bhoird Pleanála in 2024/2025 lena bhreithniú agus lena chinneadh. Beidh próiseas comhairliúcháin reachtúil foirmiúil mar chuid den phróiseas sin.

4. Cur Síos ar an mBealach Tosaíochta

4.1 Forléargas

Téann Conair lompair Inbhuanaithe Mhachan go dtí an Chathair (STC J) i dtreo na cathrach ó dhá phointe tosaigh éagsúla. Tosaíonn an chéad cheann dá dhá chúl ar Oileán Iacóib agus téann sí isteach (i dtreo na cathrach) ar Bhóthar Ceangail Loch Machan (R852) chomh fada leis an acomhal le Bóthar na Sceiche Airde.

Tosaíonn an dara cún ag Ionad Siopadóireachta Rinn Mhachan agus úsáideann sé an rochtain do bhusanna amháin atá ann cheana féin ag an taobh thoir de Chéide Mhichíl. Téann sé feadh Estuary Drive, Bóthar Rinn Mhachain, Ascaill Rennes agus Bóthar na Sceiche Airde ansin chomh fada leis an acomhal le Bóthar Ceangail Loch Mhachan (R852).

Ón bpointe sin (gar don Phríomh-Oifig Staidrimh) tagann an dá chúl le chéile agus leanann an STC isteach go dtí an chathair ar Bhóthar na Sceiche Airde, ar Lána na Reilige agus ar Bhóthar an

Bhóthrin Mheánaigh, sula dtéann sé isteach i gConair lompair Inbhuanaithe H - Aerfort go dtí an Chathair ag an acomhal leis Bóthar Ceangail na Cathrach Theas (N27).

Leanann an rotharbhealach an bealach bus den chuid is mó dá fhad ach imíonn sé ón mbealach bus ag acomhal Bhóthar an Bhóthrin Mheánaigh agus Ascaill Bhaile na Carraige. As seo tá sé beartaithe go n-úsáidfeadh rothaithe sráideanna ciúine Ascaill Bhaile na Carraige, Seanbhóthar na Dúcharraige agus Bhóthar Bhaile na Carraige. Tá droichead nua níos leithne do choisithe agus rothaithe molta chun Bóthar Bhaile na Carraige a cheangal le Bóthar Ibeirneach. Téann an rotharbhealach le Conair lompair Inbhuanaithe I ar Shráid Anglesea (R610) ansin, chun leanúint ar aghaidh isteach i lár na cathrach.

Míneoidh na haitl seo a leanas gach stráice STC le tuilleadh sonrai, agus aithneoidh sé mó Rathbhreithnithe deartha a cuimsíodh sa dearadh ó foilsíodh an Rogha Bealaigh Thosaíochta sa dara Comhairliúchán Poiblí i mí an Mhárta 2023 i leith.

4.2 Oileán Iacóib go dtí an Phríomh-Oifig Staidrimh (POS)

Tosaíonn an bealach ag an timpeallán atá ann cheana féin ar Oileán Iacóib. Tá lána bus isteach agus raonta rothar scartha sa dá threo beartaithe ar an mbealach isteach chuig an droichead thar an gCuarbhóthar Theas (N40). Tá dhá dhroichead nua beartaithe, ceann ar an dá thaobh den droichead seo atá chun cheana, chun saoráidí tiomnaithe do rothaithe agus do choisithe a sholáthar. Má dhéantar coisithe a athlonnú ón droichead atá ann cheana curfear spás ar fáil trínar féidir lánaí bus a chur ar an droichead atá ann cheana gan lón na lánaí atá ar fáil don trácht a laghdú. Tá lánaí bus agus raonta rothar scartha beartaithe sa dá threo ar Bóthar Ceangail Loch Machan (R852) chomh fada leis an acomhal le Bóthar na Sceiche Airde. Is dócha go dteastóidh leathnú éigin isteach i spásanna glasa ar an dá taobh den bhóthar chun é sin a bhaint amach.

Feabhsuithe atá beartaithe do Spásanna Uirbeacha agus don Timpeallacht do Choisithe/Rothaithe

Suíomh	Feabhsuithe atá Beartaithe
Droichead Aistrithe Mhachan, thar an gCuarbhóthar Theas (N40)	Dhá dhroichead nua do choisithe agus rothaithe a thógáil ar an dá thaobh den droichead atá ann cheana féin agus uasghrádú a dhéanamh an dá acomhal ar an dá thaobh den droichead chun tosaíocht bus a sholáthar agus chun túis áite a thabhairt do ghluaisceachtaí coisithe agus rothaithe.
Oileán Iacóib agus Bóthar Ceangail Loch Machan	Raonta rothar scartha leanúnacha ar an dá thaobh den bhóthar.
Acomhal Bhóthar Ceangail Loch Mhachan/Pháirc Mhiondíola Mhachan	An t-acomhal a uasghrádú chun tosaíocht bus a sholáthar agus chun túis áite a thabhairt do dhearadh atá oiriúnach do choisithe agus do rothaithe. Trasrianta díreacha do choisithe a sholáthar ar gach cuid den acomhal agus laghdú ar na faid fanachta.
Acomhal Bhóthar na Sceiche Airde/Bóthar Ceangail Loch Machan	An t-acomhal a uasghrádú chun tosaíocht bus a sholáthar agus chun túis áite a thabhairt do dhearadh atá oiriúnach do choisithe agus do rothaithe.

Chun na feabhsuithe sin ar iompar inbhuanaithe a éascú, tá sé beartaithe go mbeadh tógáil talún ag teastáil ag na neas-suíomhanna seo a leanas:

- Tailte réadmhaoine príobháidí ar Oileán Iacóib;
- Tailte réadmhaoine príobháidí ar Bhóthar Ceangail Loch Machan (R852).

Taispeántar fairsinge tháscach na tógála talún sin ar na líníochtaí a sholáthraítear in Aguisín an bhróisiúir seo.

4.3 Ionad Siopadóireachta Rinn Mhachan go dtí an Phríomh-Oifig Staidrimh (POS)

Tosaíonn an stráice sin den bhealach ag Ionad Siopadóireachta Rinn Mhachan, áit a gcruthófaí lúb aontreo ar deiseal do bhusanna agus do thrácht laistigh de charrchlós an ionaid siopadóireachta. Tugtar tosaíocht bus leis sin gan gá le spás nua bóthair. Ceanglaíonn an lúb seo leis an timpeallán ag an taobh thoir de Chéide Mhicil.

Ar Estuary Drive beartaítear lána bus ó dheas amháin idir Bruach na hAbhann agus Céide Mhicil, agus lána bus ó thuaidh amháin idir an bealach isteach cíul go Reilig Mhicil agus Bóthar na Sceiche Airde. De dheasca sin, is féidir le busanna dul thar scuainí tráchta a chruthófaí ar na hacomhail sin agus ní theastaíonn an bóthar ar Estuary Drive a leathnú.

Forluíonn an chonair ansin le “Scéim Rothaíochta Mhachan” ar Bhóthar Rinn Mhachan agus ar Ascaill Rennes. Chomh maith leis na saoráidí rothaíochta atá beartaithe leis an scéim sin tá sé

beartaithe geata bus a chur le hAscaill Rennes lena gcuirfí cosc ar a úsáid ag tréthrácht le linn buaicuaireanta agus lena laghdófaí moilleanna ar bhusanna a úsáideann an bóthar. Theastódh an bóthar a leathnú feadh stráice Bhóthar na Sceiche Airde chun lánaí bus agus rothar a sholáthar.

Feabhsuite atá beartaithe do Spásanna Uirbeacha agus don Timpeallacht do Choisithe/Rothaithe

Suíomh	Feabhsuite atá Beartaithe
Ascaill Rennes	Le timpeallacht maolaithe tráchta cuirfear timpeallacht níos sábháilte agus níos tarraingtí ar fáil do choisithe agus do rothaithe. Deis le haghaidh oibreacha feabhsúcháin amhail déanamh áite, tírdhreachtú agus feabhsuite soghluaiasteachta. Dhá stad bus nua

4.4 POS go Bóthar na Sceiche Airde, Lána na Reilige agus Bóthar an Bhóithrín Mheánaigh

Soláthraítear lánaí bus agus lánaí rothar sa dá threo ar Bhóthar na Sceiche Airde agus Lána na Reilige chomh fada leis an acomhal le Bóthar Bhaile an Locha. Chun é sin a bhaint amach, bheadh gá an bóthar a leathnú beagán agus spásanna páirceála ar an tsráid a bhaint.

Ar Lána na Reilige idir Bóthar Bhaile an Locha agus an bealach isteach go Club Gailf Dhá Mhaide Bhaile an Locha beartaítear lána bus sa treo amach amháin, lastuaidh de sin chomh fada leis an acomhal le Bóthar an Bhóithrín Mheánaigh tá lána bus sa treo isteach amháin. Idir acomhal Lána na Reilige agus Plásóig Cheann Cora ar Bhóthar an Bhóithrín Mheánaigh beartaítear lána bus sa treo amach amháin. Ó Phlásóig Cheann Cora go dtí an Bóthar Ceangail Theas ansin beartaítear lána bus isteach amháin, seachas an 170m soir ón acomhal le hAscaill Victoria, áit a soláthraítear lánaí bus isteach agus lánaí bus amach.

Bheadh tógáil talún teoranta ó réadmhaoin phríobháideach ag teastáil le haghaidh stráicí áirithe den bhealach sin. Coinnítear lána amháin

i ngach treo don trácht ginearálta agus níl aon srianta nua beartaithe don trácht ginearálta. Críochnaíonn an bealach ag an mBóthar Ceangail Theas áit a gceanglaíonn sé le Conair lompair Inbhuanaithe H – Aerfort go dtí an Chathair.

Ón acomhal le Bóthar Bhaile an Locha, ar Lána na Reilige agus Bóthar an Bhóithrín Mheánaigh beartaítear raon rothar dhá threo ar an taobh thoir / thuaidh den charrbhealach chomh fada le Páirc Bhaile an Locha. Ó Pháirc Bhaile an Locha ar an taobh thiar, beartaítear raonta rothar ar gach taobh den bhóthar chomh fada le Baile Eabhrac, soláthraítear raon rothar dhá threo arís ansin ar an taobh thuaidh den bhóthar chomh fada le hAscaill Bhaile na Carraige.

Anseo, imíonn an rotharbhealach ón mbealach bus agus go hAscaill Bhaile na Carraige, Seanbhóthar na Dúcharraige agus Bóthar Bhaile na Carraige, ionas nach gcaithfear taisteal feadh an Bhóthair Ceangail Theas i gcás nár bh fhéidir raonta rothar a sholáthar. Thógfáí droichead nua níos leithne do choisithe agus do rothaithe ag dul thar an gCuarbhóthar Theas chun Bóthar Bhaile na Carraige a cheangal le Bóthar Ibeirneach agus dhéanfaí an droichead cúng atá ann faoi láthair a dhíchóimeáil. Tá sé beartaithe trácht ar Bhóthar na Carraige a theorannú

do rochtain áitiúil amháin chun timpeallacht níos sábháilte a chruthú do choisithe agus do rothaithe. Téann an rotharbhealach le Conair lompair Inbhuanaithe I ar Shráid Anglesea, chun leanúint ar aghaidh isteach i láir na cathrach.

Feabhsuithe atá beartaithe do Spásanna Uirbeacha agus don Timpeallacht do Choisithe/Rothaithe

Suíomh	Feabhsuithe atá Beartaithe
Bóthar na Sceiche Airde, Lána na Reilige agus Bóthar an Bhóithrín Mheánaigh	Stadanna bus agus áiteanna do thrasrianta coisithe arna réasúnú chun rochtain éasca ar stadanna bus agus bealaí feabhsaithe go ginearálta do choisithe a éascú. Uasghrádú a dhéanamh ar thrasrianta coisithe ag acomhail ionas gur féidir le coisithe gach géag a thrasnú i ngluaiseacht amháin. Raonta rothar scartha leanúnacha a sholáthar.
Droichead Coise Ibeirneach	Chuirfí droichead nua níos leithne agus níos inrochtana do choisithe agus do rothaithe in ionad dhroichead chung Ibeirneach atá ann cheana.
Bóthar Bhaile na Carraige	An tréthrácht a bhaint ó Bóthar Bhaile na Carraige chun timpeallacht níos sábháilte a sholáthar do choisithe agus rothaithe. Le feabhsuite ar an ríocht uirbeach agus ar shoghluaisteacht cruthófar bealach sábháilte, tarraingteach do choisithe agus rothaithe.
Bóthar Ibeirneach	Le feabhsuite ar an ríocht uirbeach agus ar shoghluaisteacht cruthófar bealach sábháilte, tarraingteach do choisithe agus rothaithe.

Chun na feabhsuite sin ar iompar inbhuanaithe a éascú, tá sé beartaithe go mbeadh tógáil talún ag teastáil ag na neas-suíomhanna seo a leanas:

- ➊ Tailte réadmhaoine príobháidí ar Bhóthar an

- Bhóithrín Mheánaigh;
- ➊ Tailte réadmhaoine príobháidí ar Lána na Reilige; agus
 - ➋ Tailte réadmhaoine príobháidí ar Bhóthar na Sceiche Airde.

Taispeántar fairsinge tháscach na tógála talún sin ar na línlíochtaí a sholáthraítear in Aguisín an bhróisiúir seo.

4.5 Príomhathruithe ón mBealach Tosaíochta a foilsíodh i mí an Mhárta 2023

- Tá uasghrádú déanta ar acomhal Lána na Reilige agus Bhóthar an Bhóithrín Mheánaigh
- Beartaítear spásanna páirceála breise ag acomhal Lána na Reilige agus Bóthar an Bhóithrín Mheánaigh chomh maith le Bóthar Bhaile an Locha.
- Tá moladh do spásanna páirceála nua eis-sráide in aice leis an mbealach isteach go Bunscoil Bhaile na Carraige agus tá socruithe páirceála le comhaontú le Cónaitheoirí Flora View.
- Moladh le haghaidh forbairt gheata nua do choisithe agus do rothaithe go dtí ionad siopadóireachta Rinn Mhachan ó Bhóthar Ceangail Loch Machan (R852) mar a léirítear sna líníochtaí atá curtha ar fáil san Agusín den bhróisiúr seo.

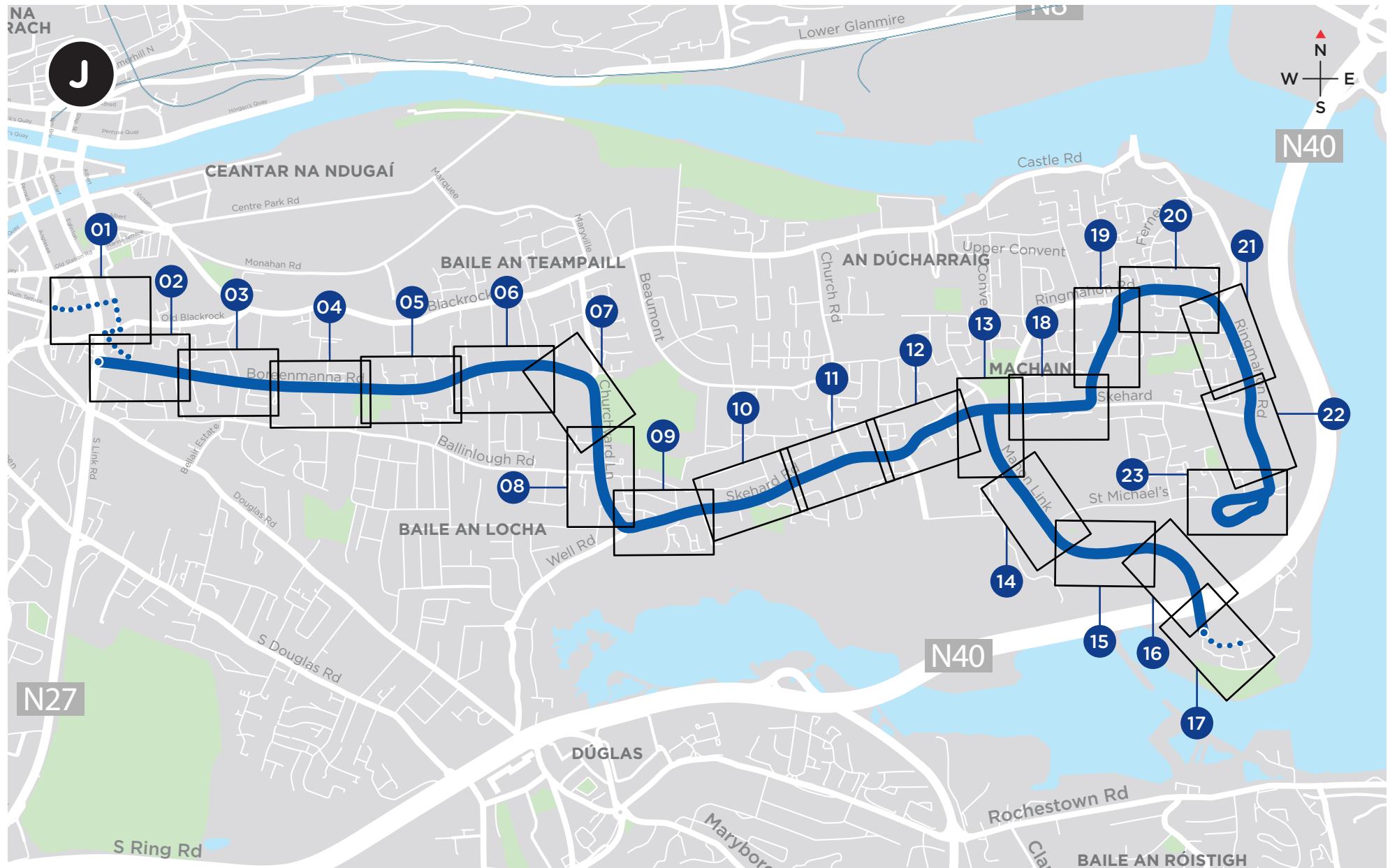
4.6 Príomhfhíricí

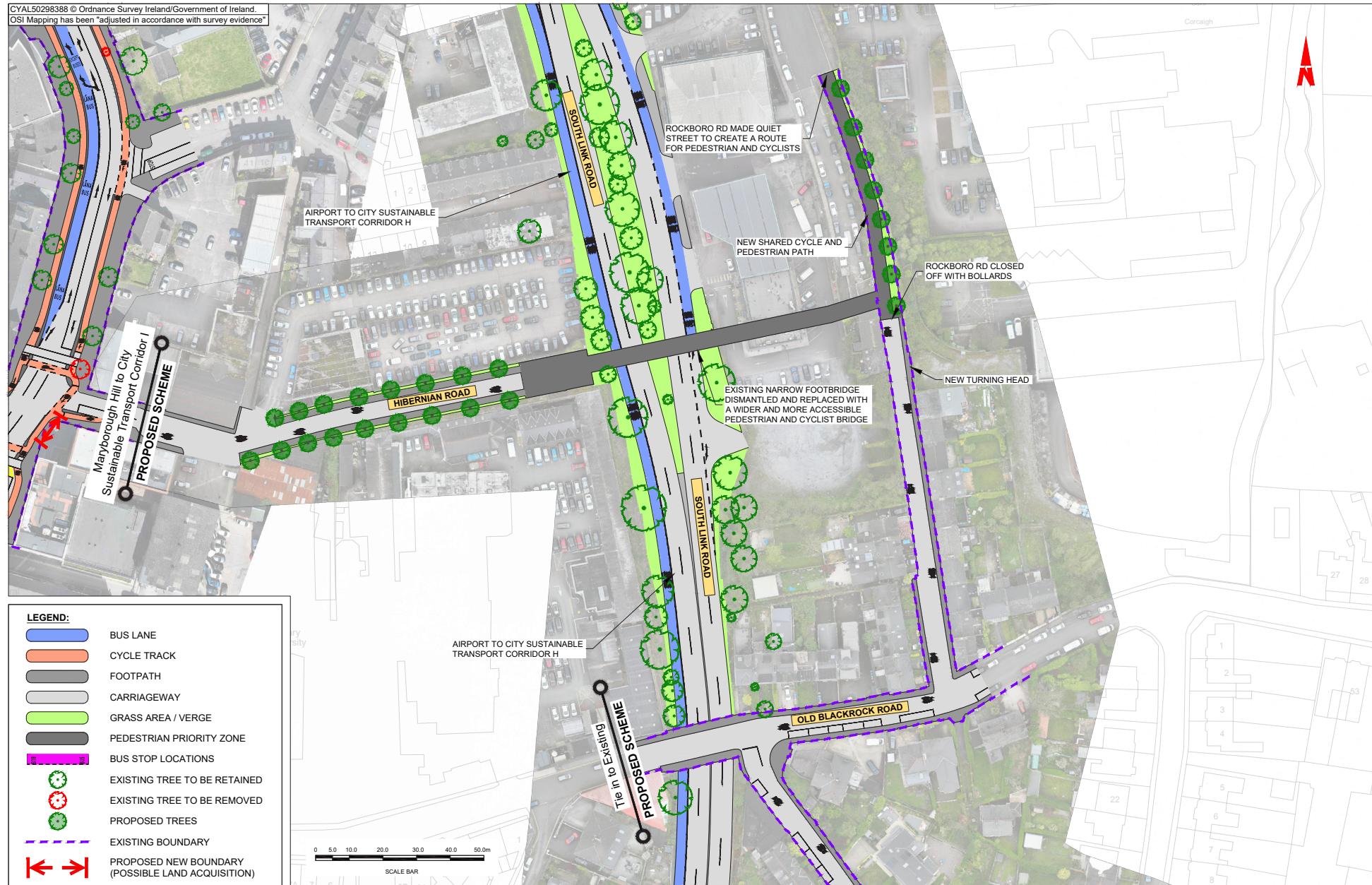
Neas-líon na réadmhaoine a bhféadfadh tionchar a bheith ag an tionscadal seo orthu:	40
Neas-líon na spásanna páirceála ar an tsráid a bhféadfaí fáil réidh leo:	216
Neaslíon na gcrann cois bóthair a d'fhéadfaí a leagan:	74
Fad an bhealaigh, go garbh (km):	8.4km
Neasfhad an rotharbhealaigh: Isteach Amach	11.4km 5.7km 5.7km

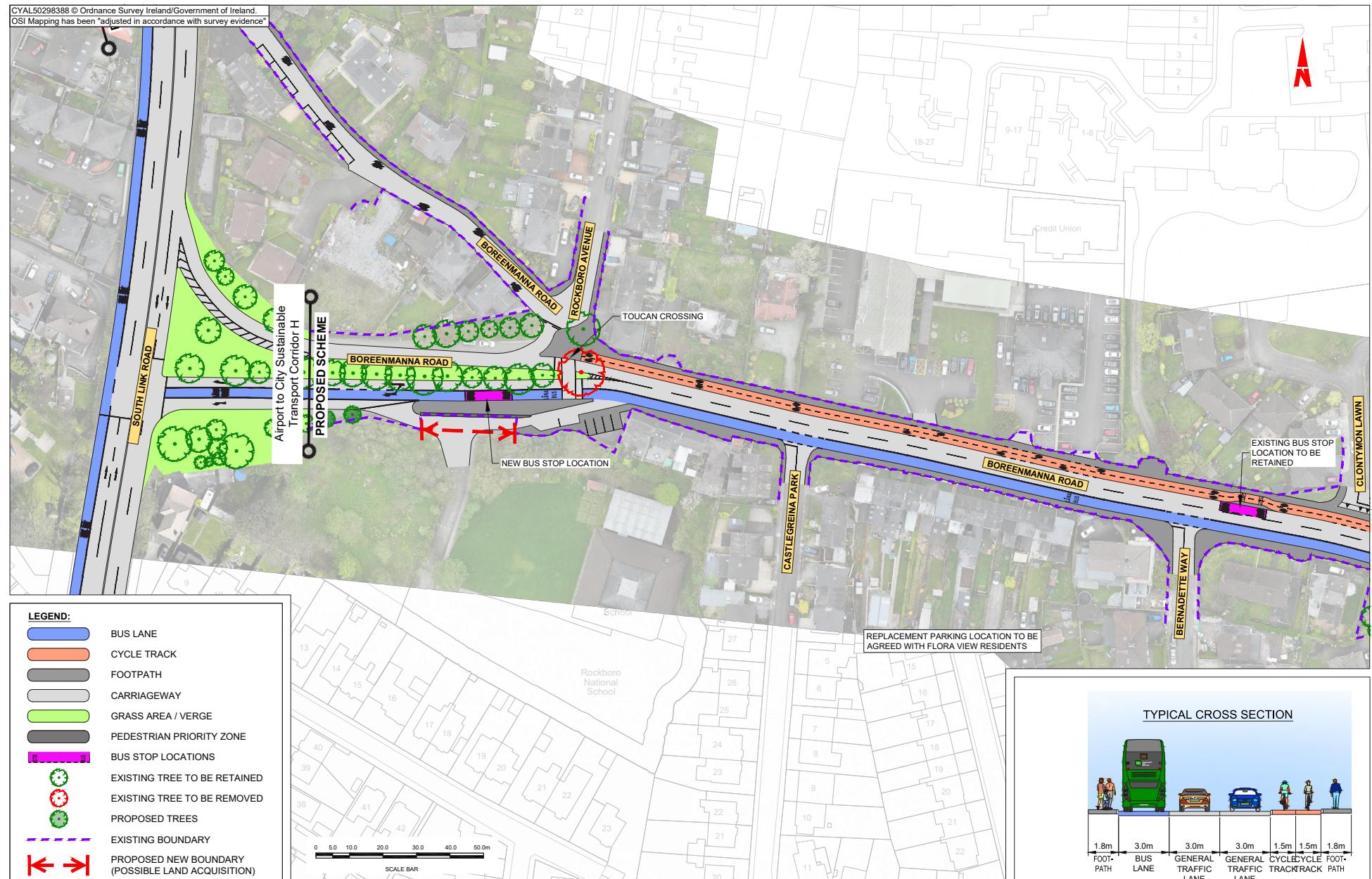
5. Aguisíní

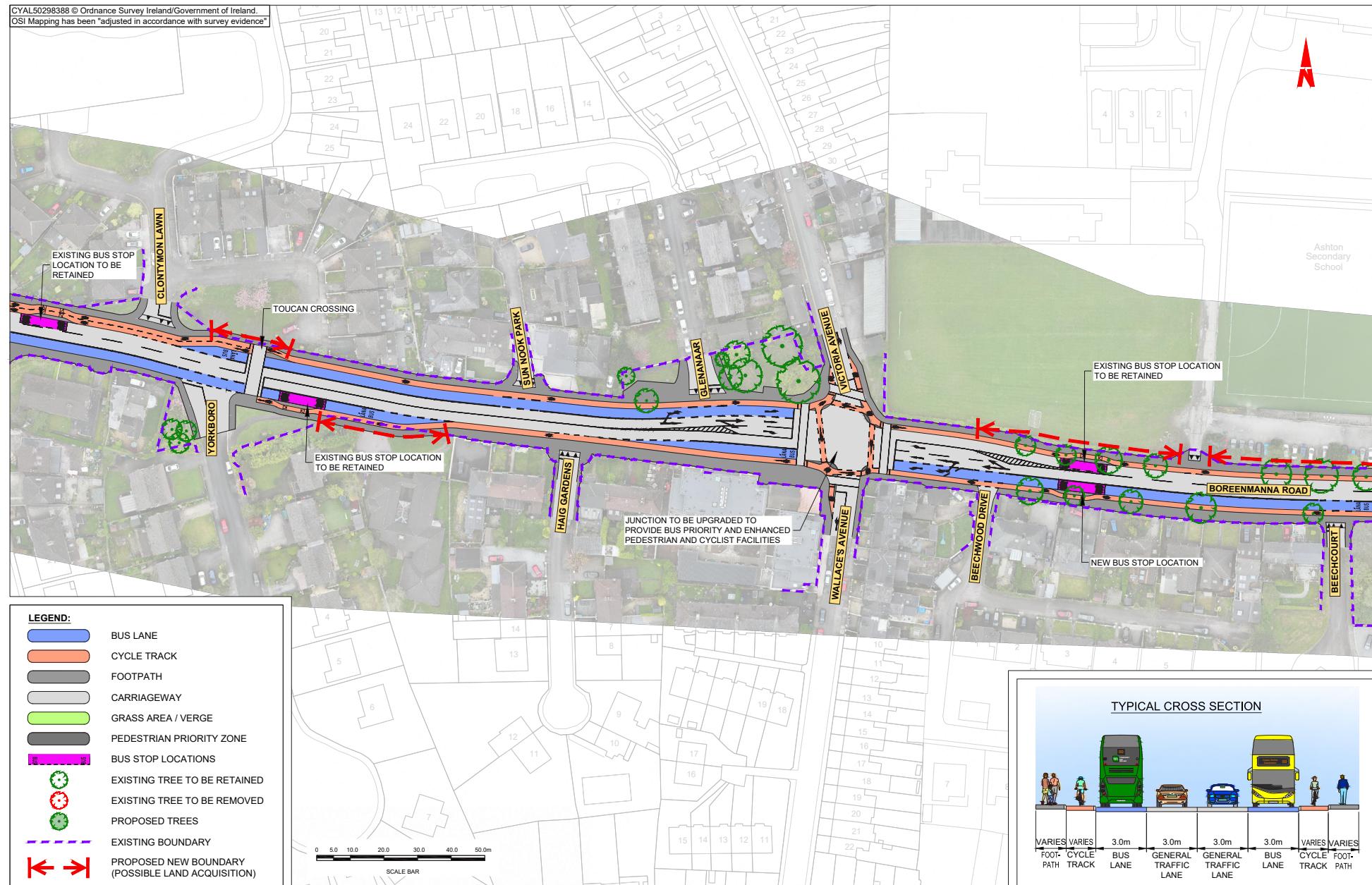
- 5.1 Léarscáileanna Innéacs
- 5.2 Léarscáileanna Bealaigh

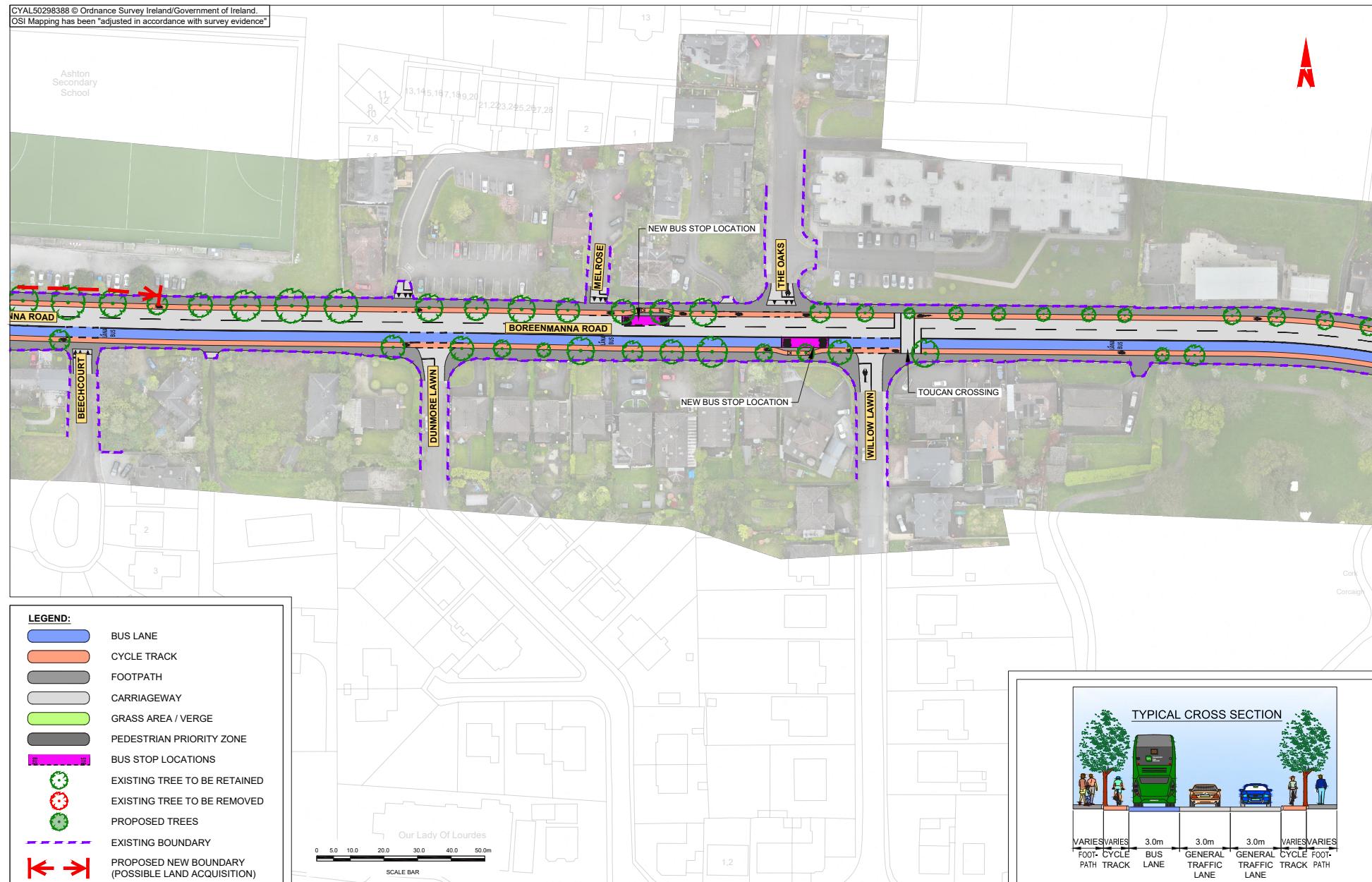

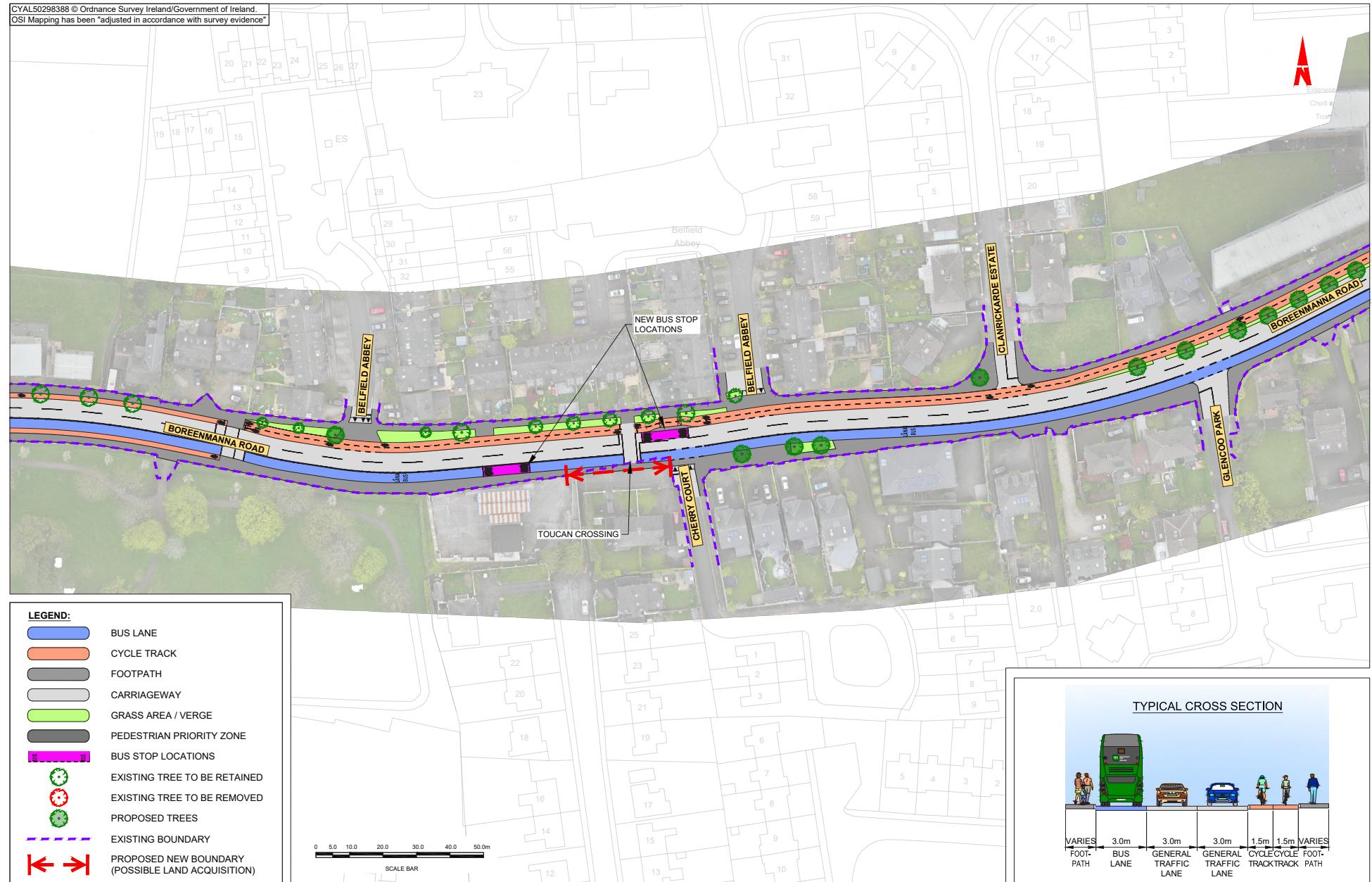

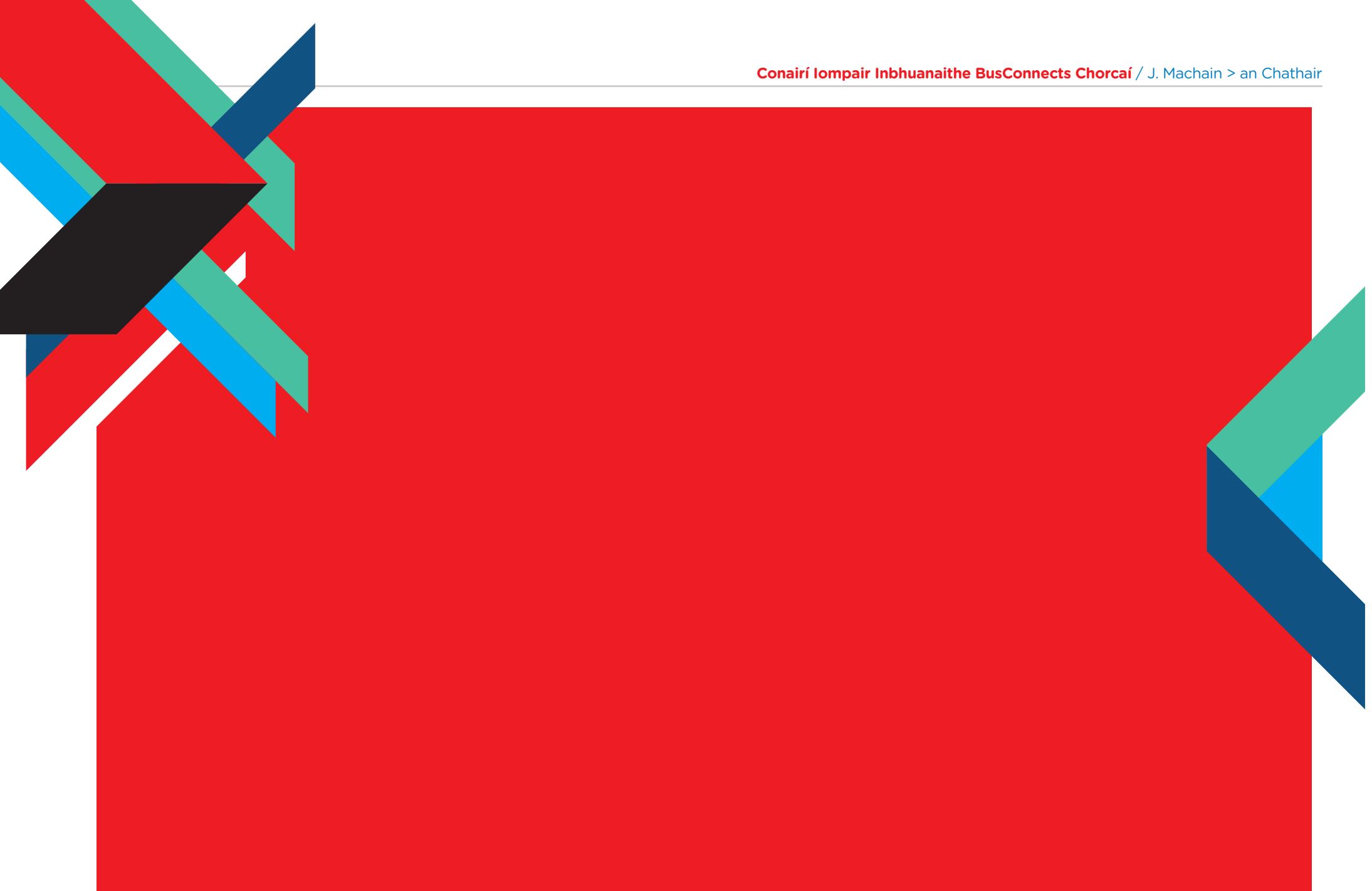

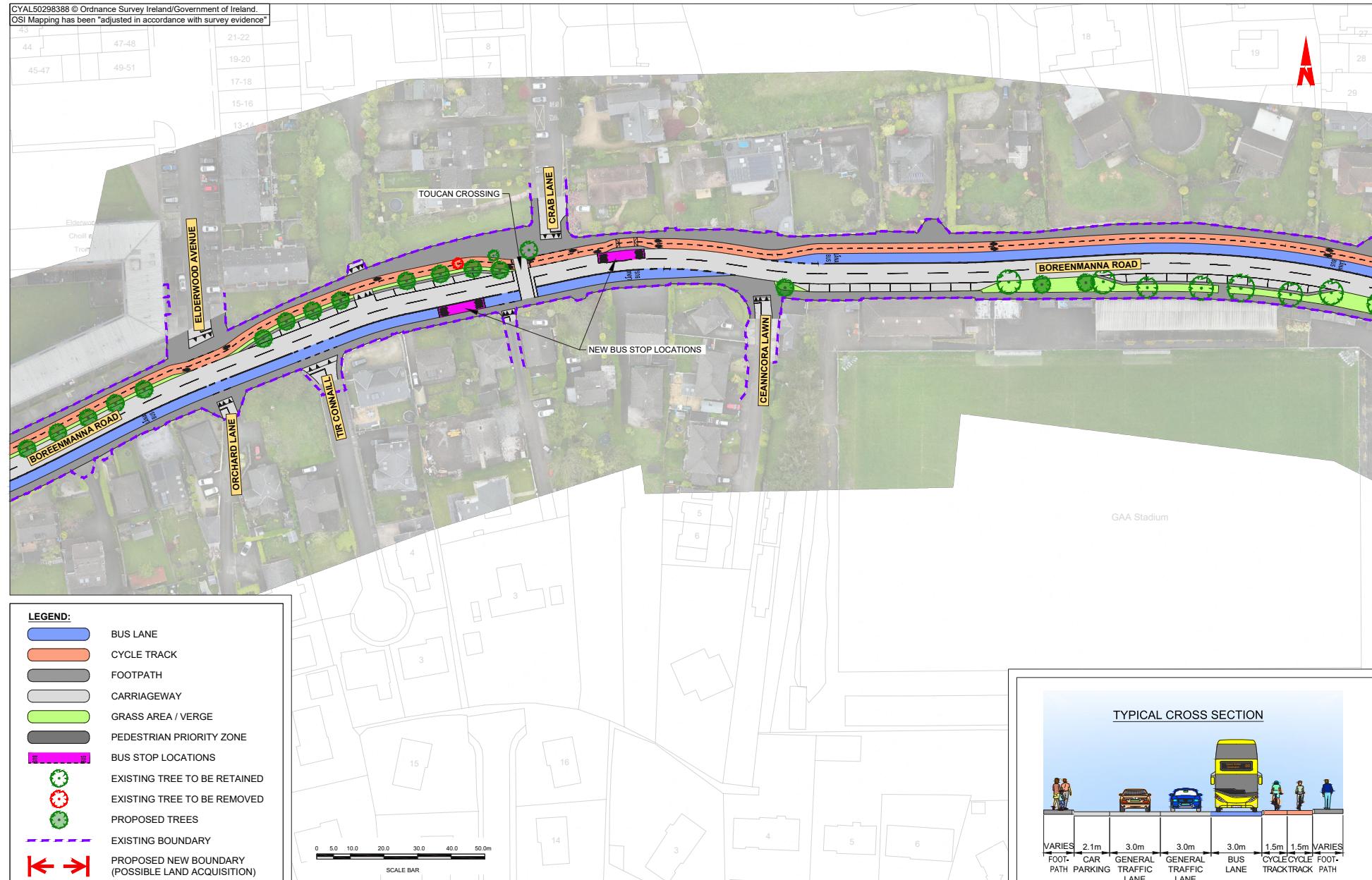

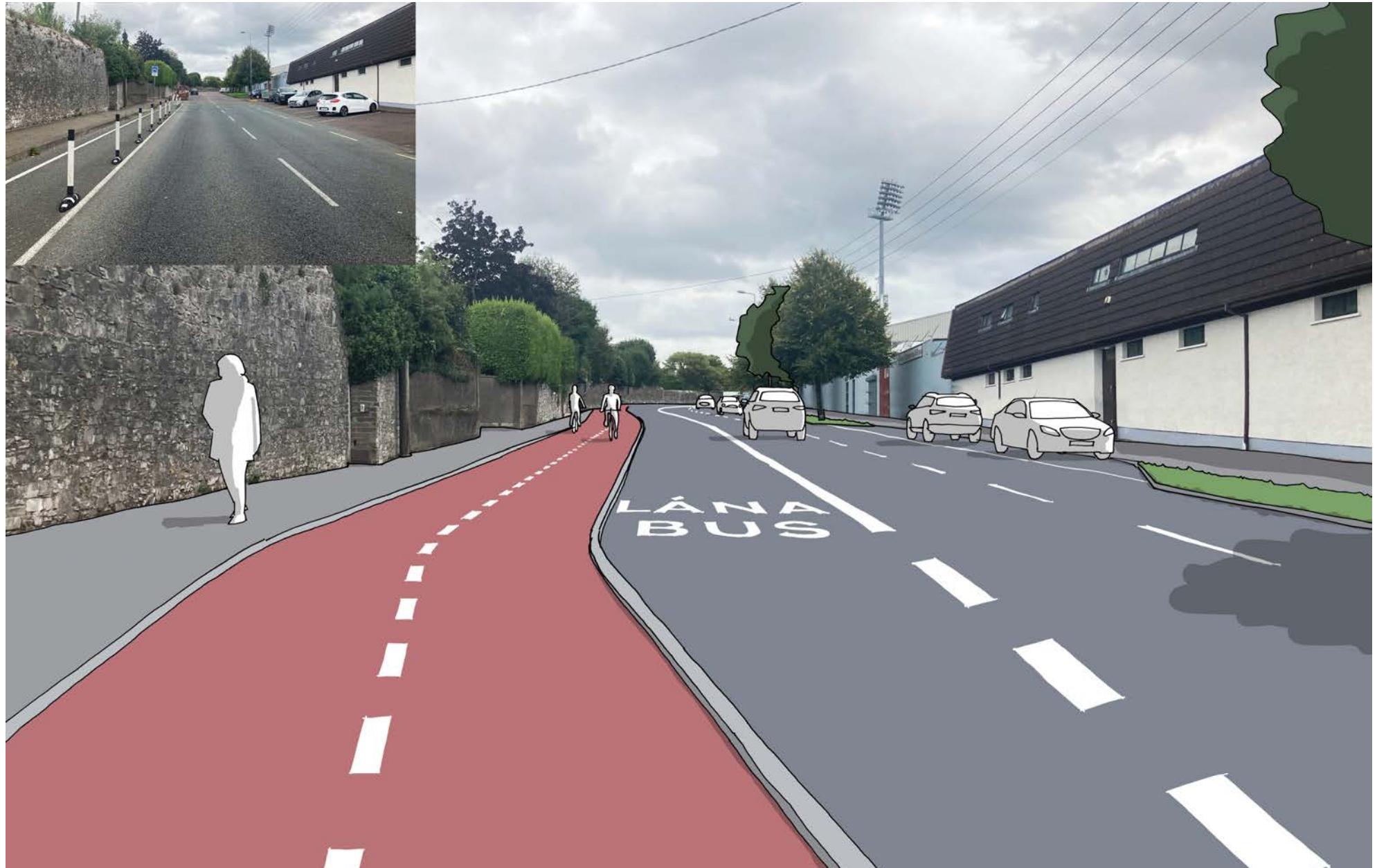

The sketch visualisations presented within this brochure reflect the current design stage only and will be subject to refinement following feedback from this public consultation and the subsequent Preliminary Design Stage.

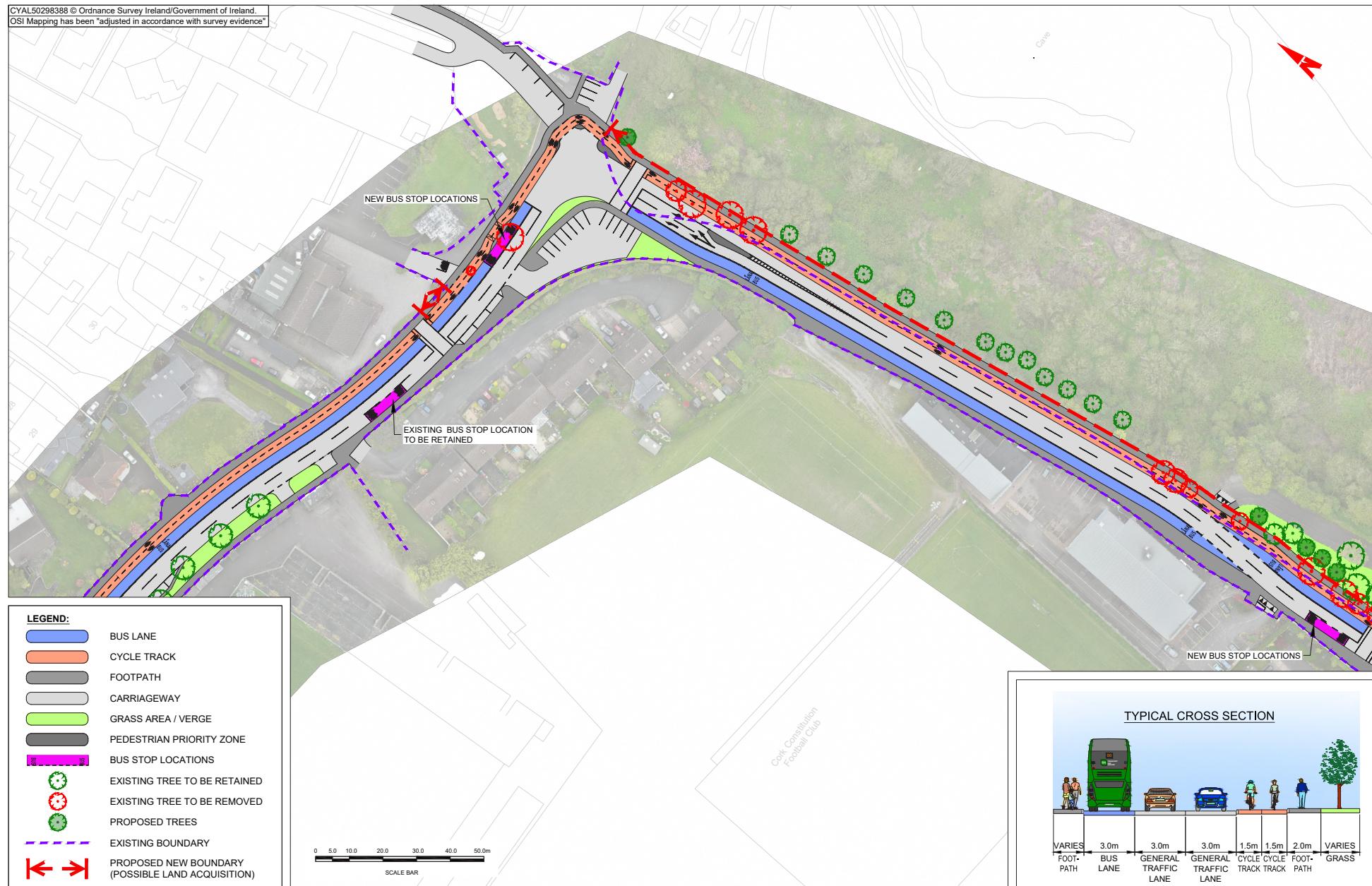

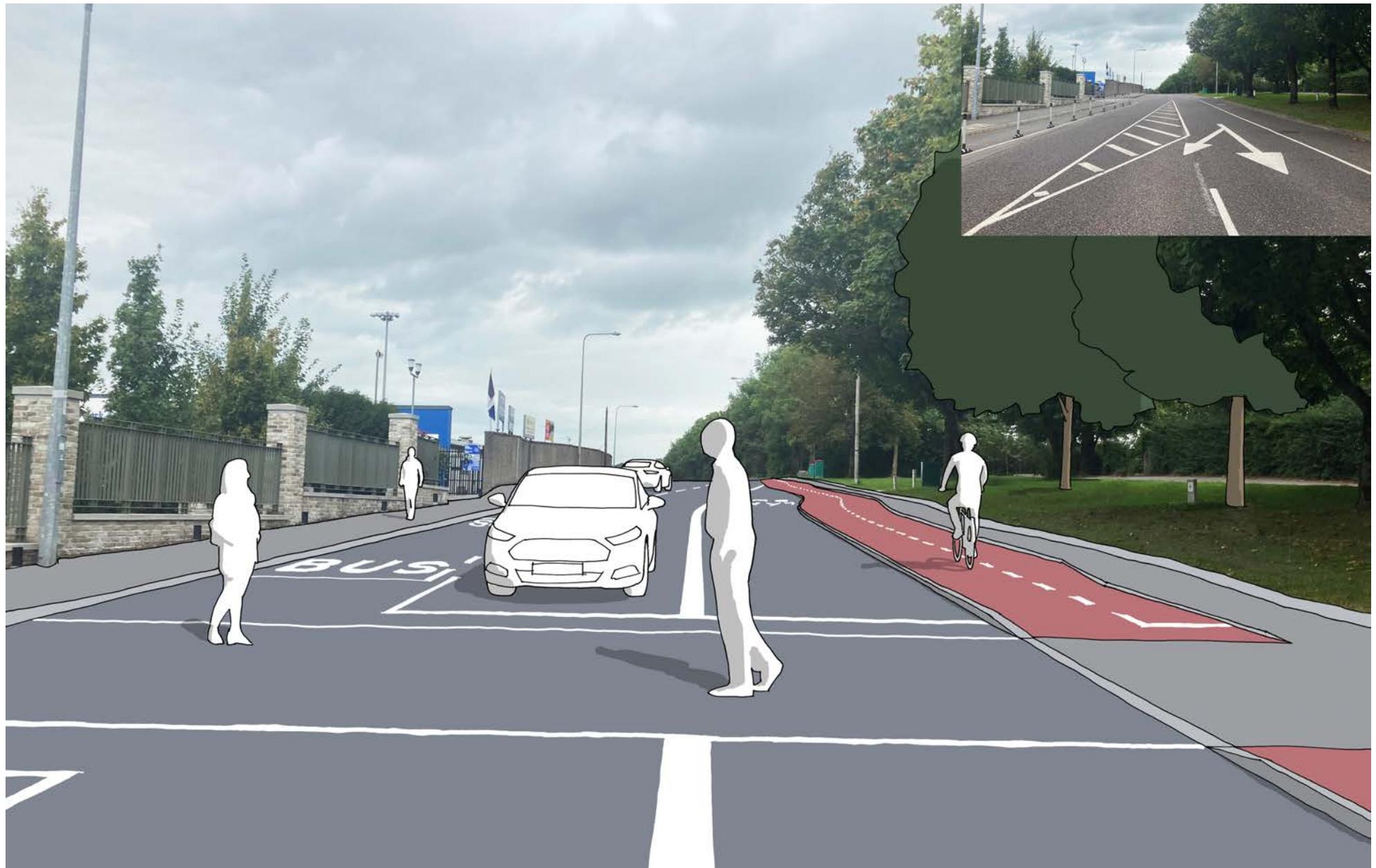

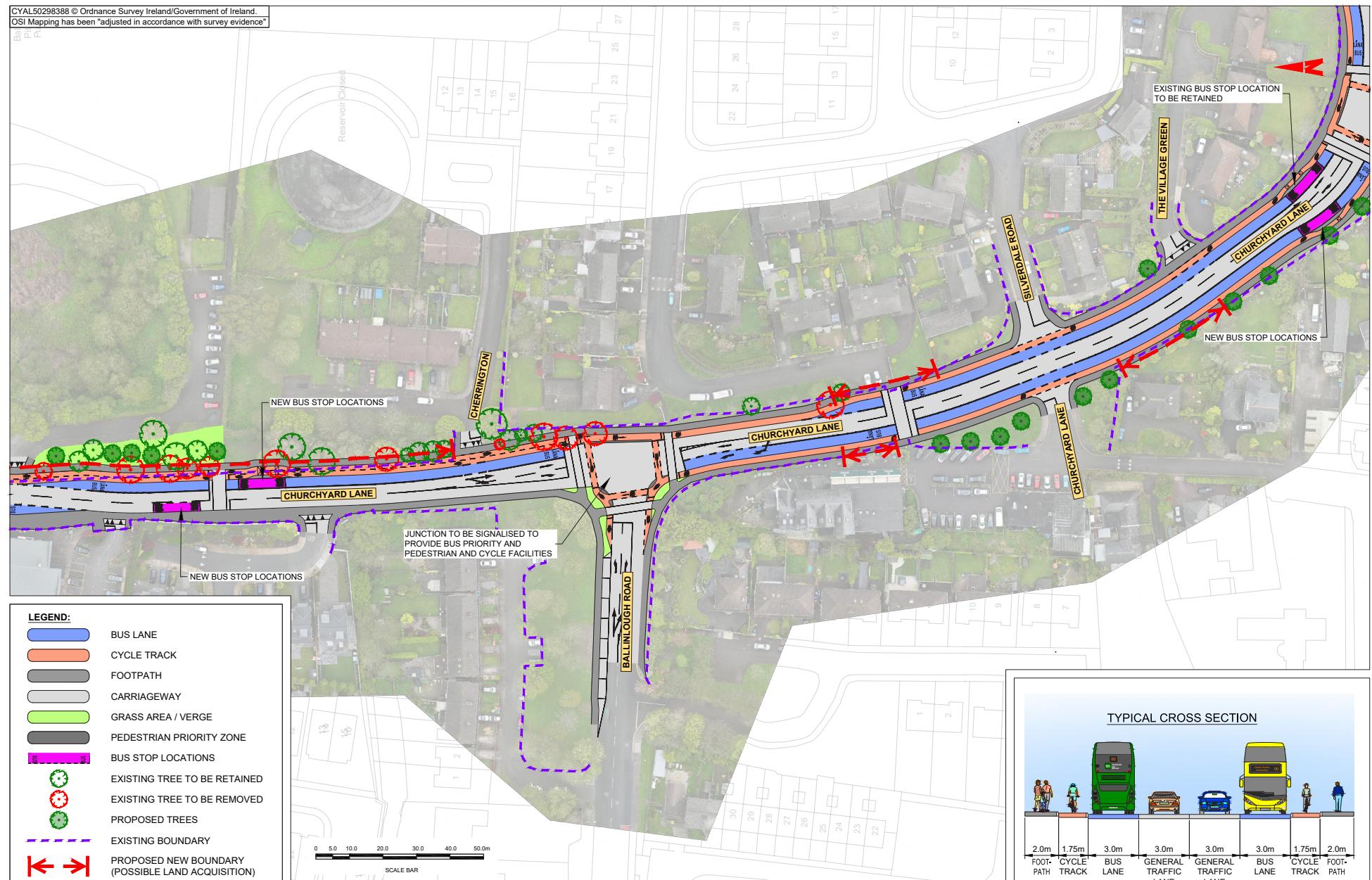

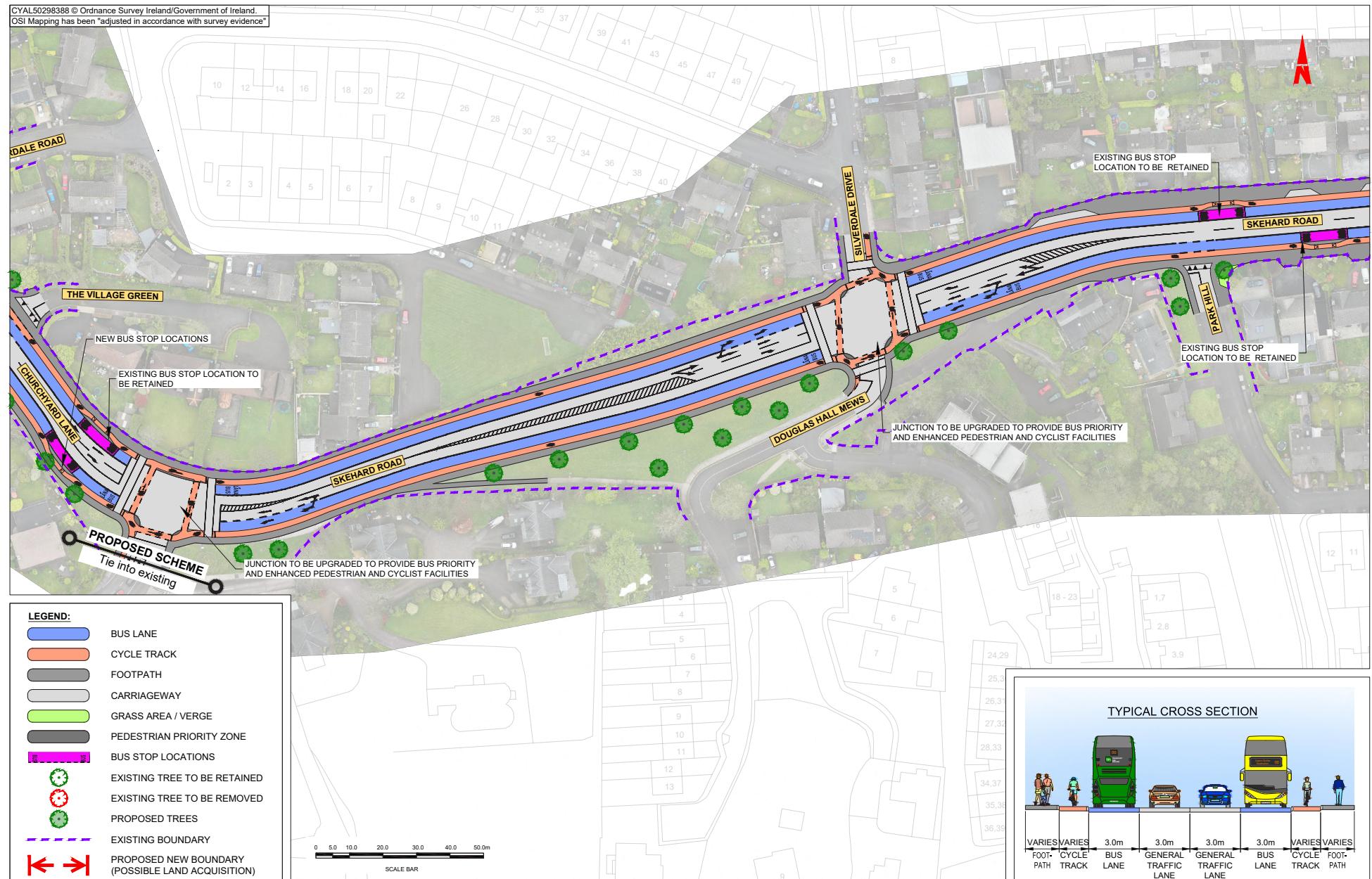
The sketch visualisations presented within this brochure reflect the current design stage only and will be subject to refinement following feedback from this public consultation and the subsequent Preliminary Design Stage.

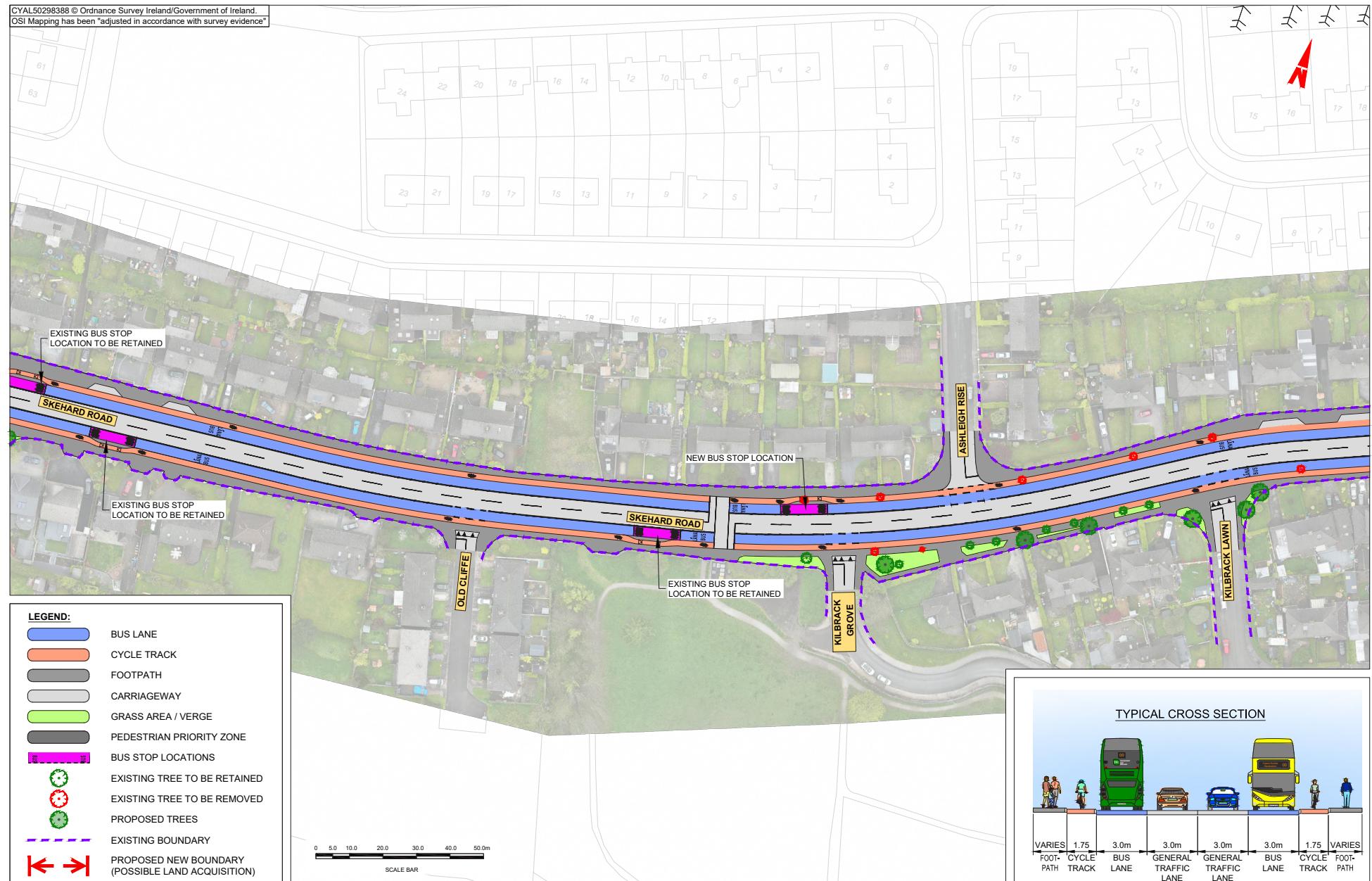

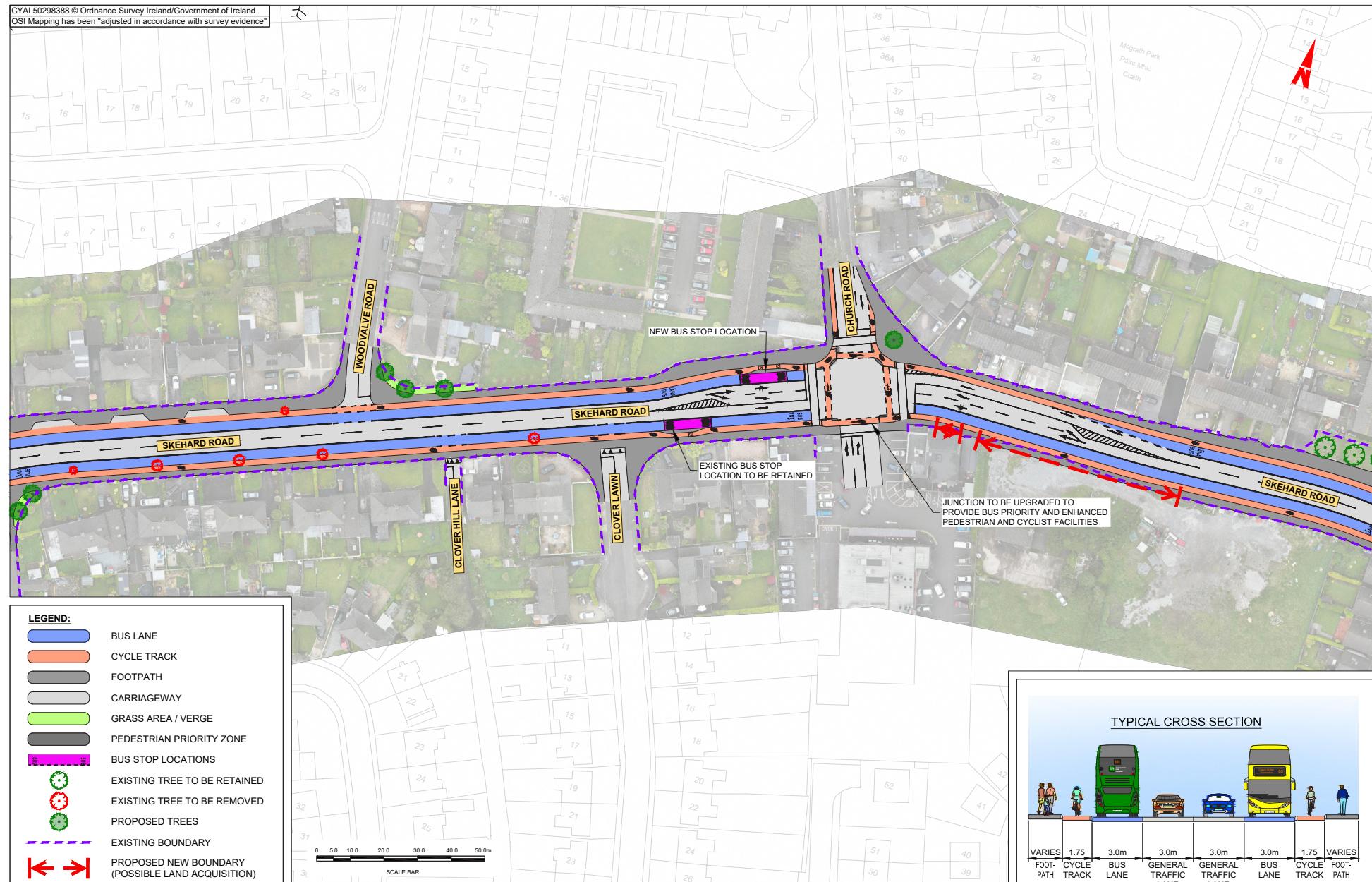

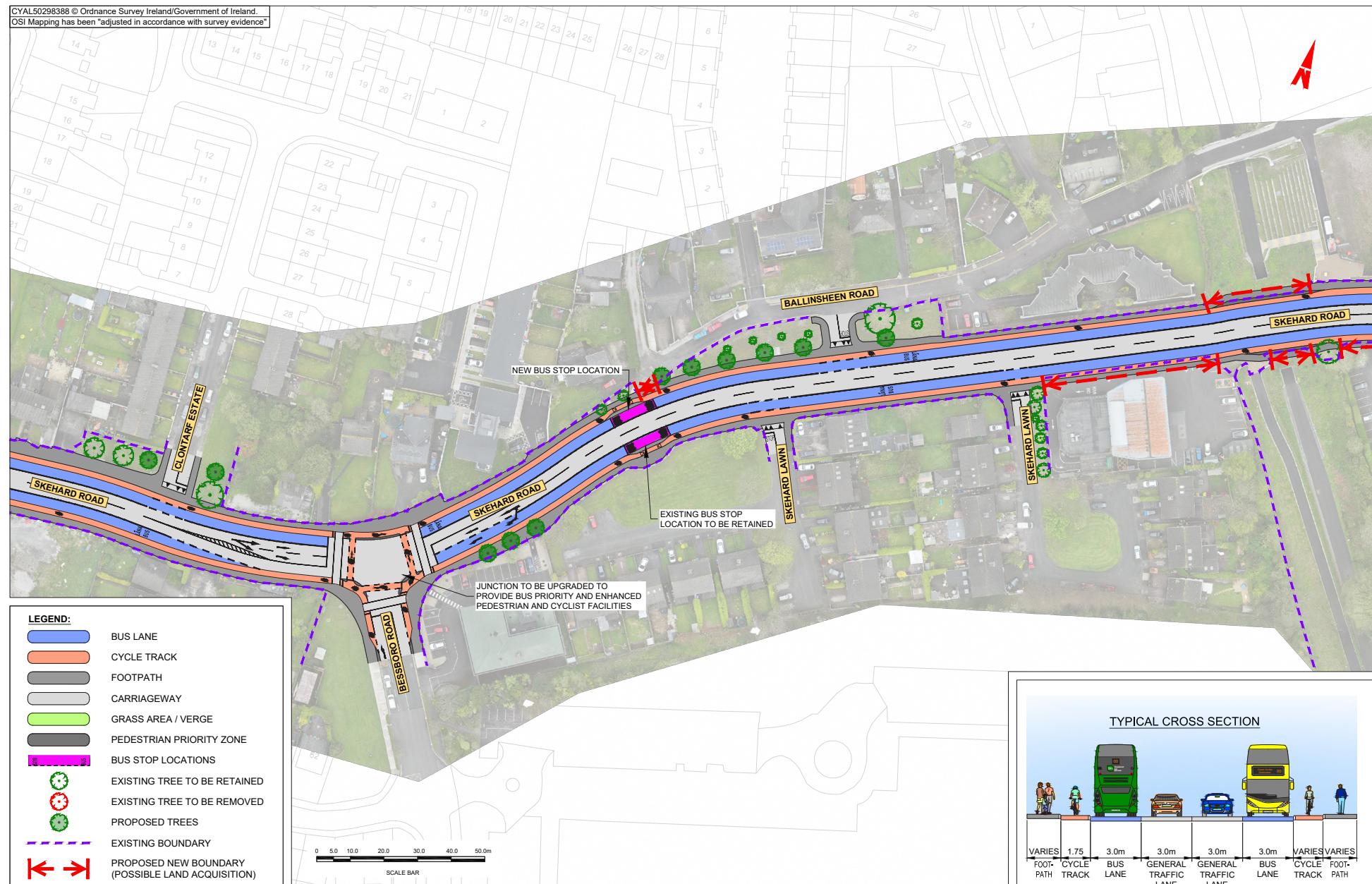
The sketch visualisations presented within this brochure reflect the current design stage only and will be subject to refinement following feedback from this public consultation and the subsequent Preliminary Design Stage.

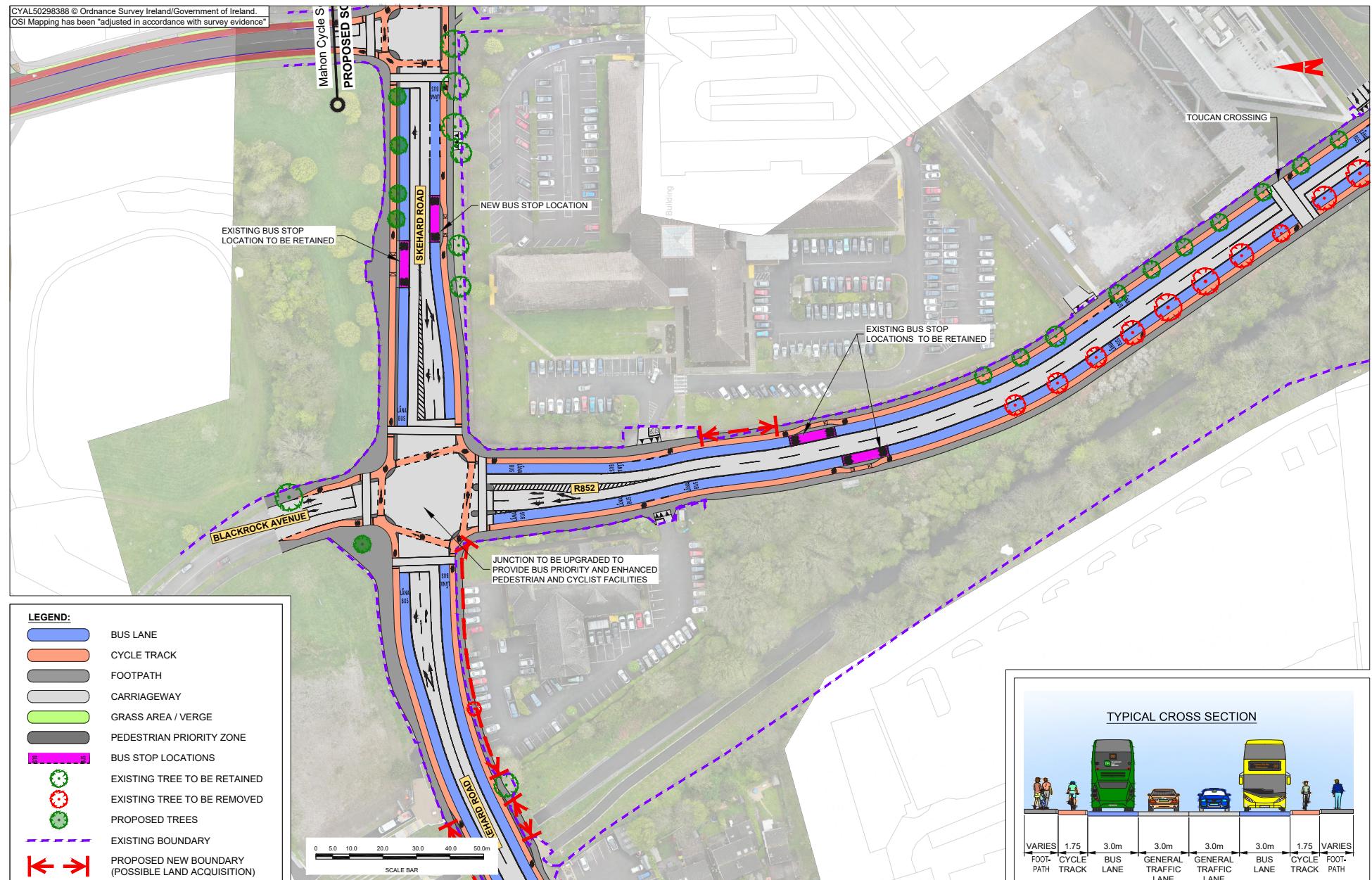

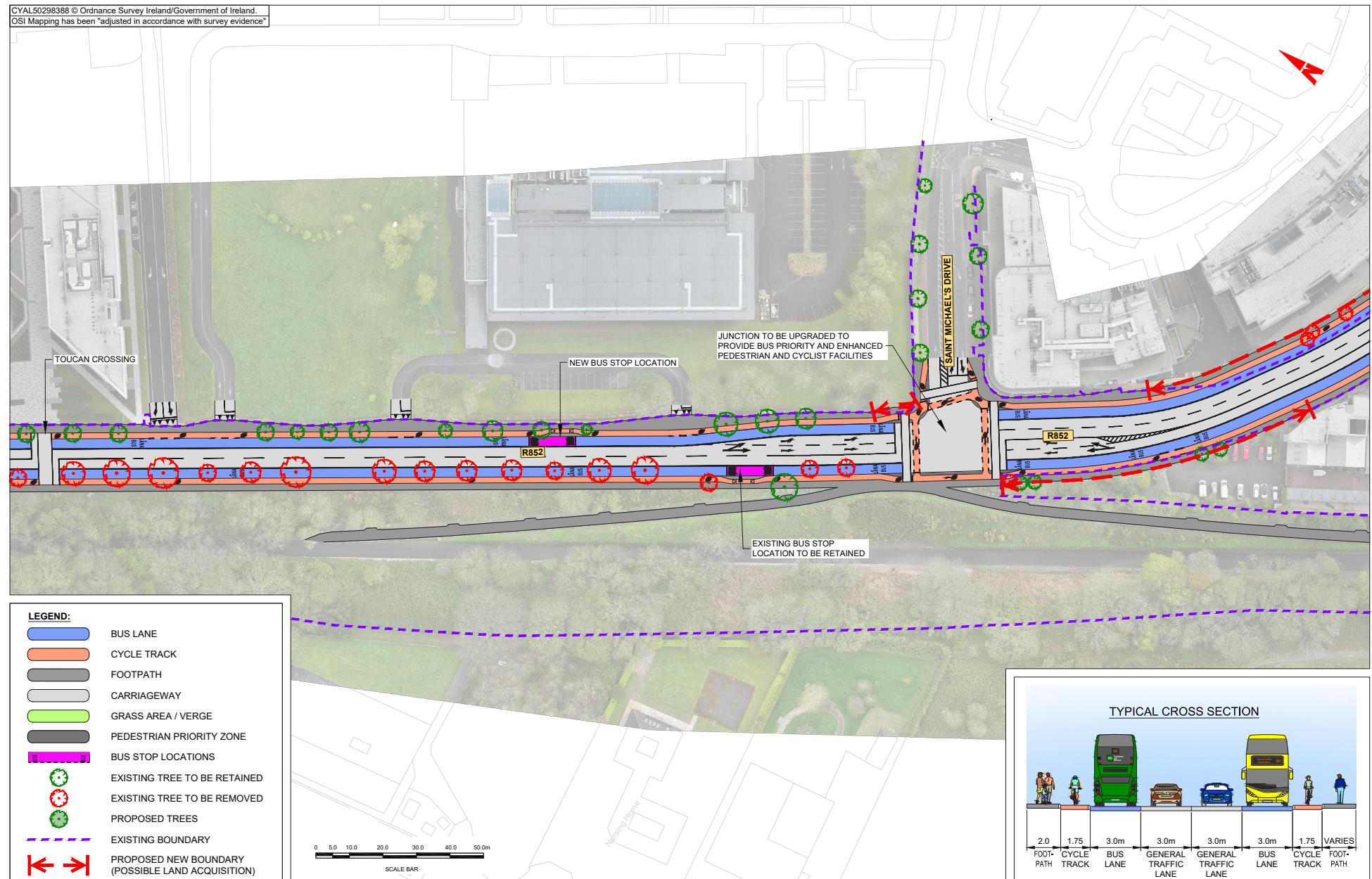

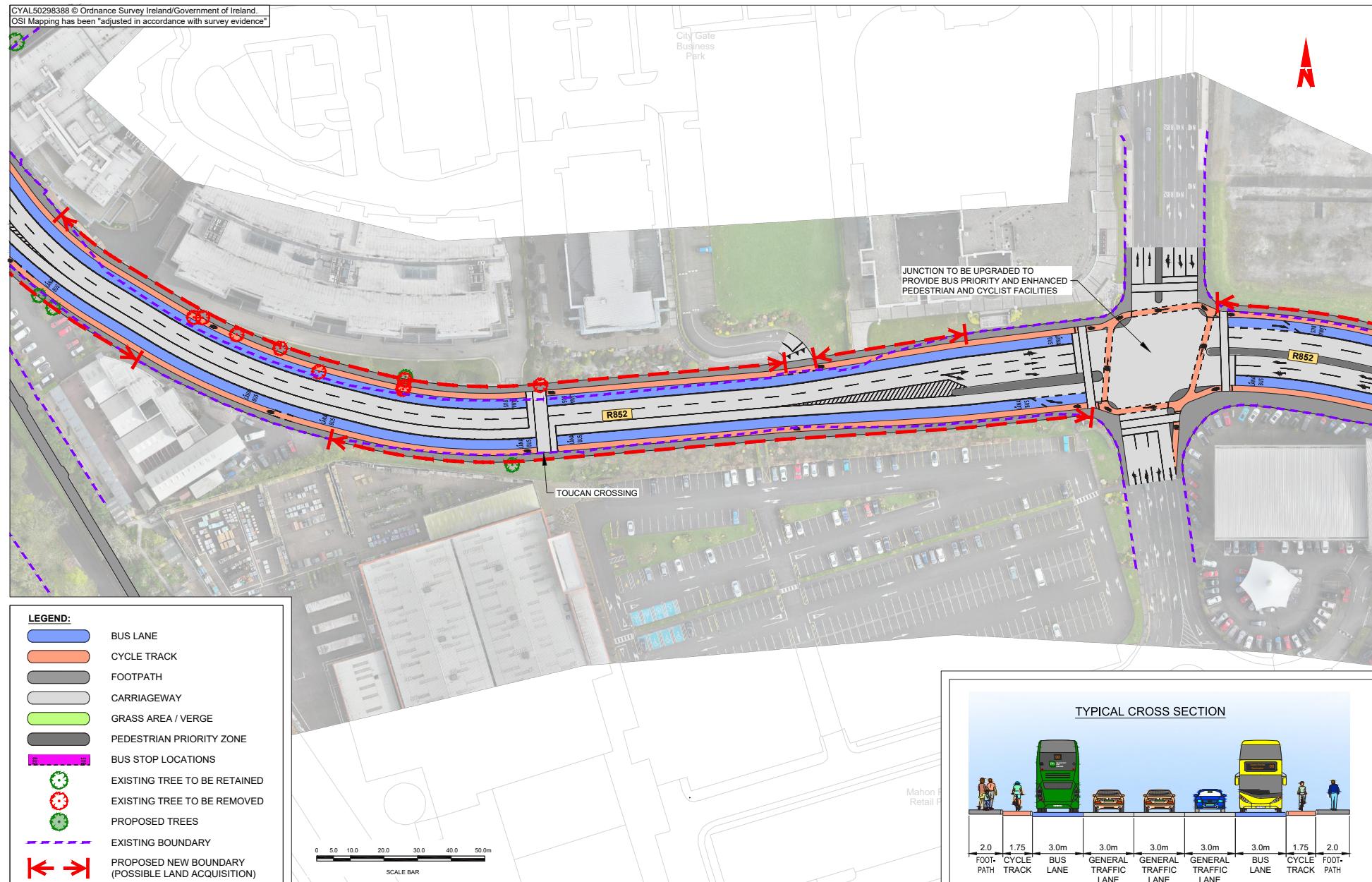

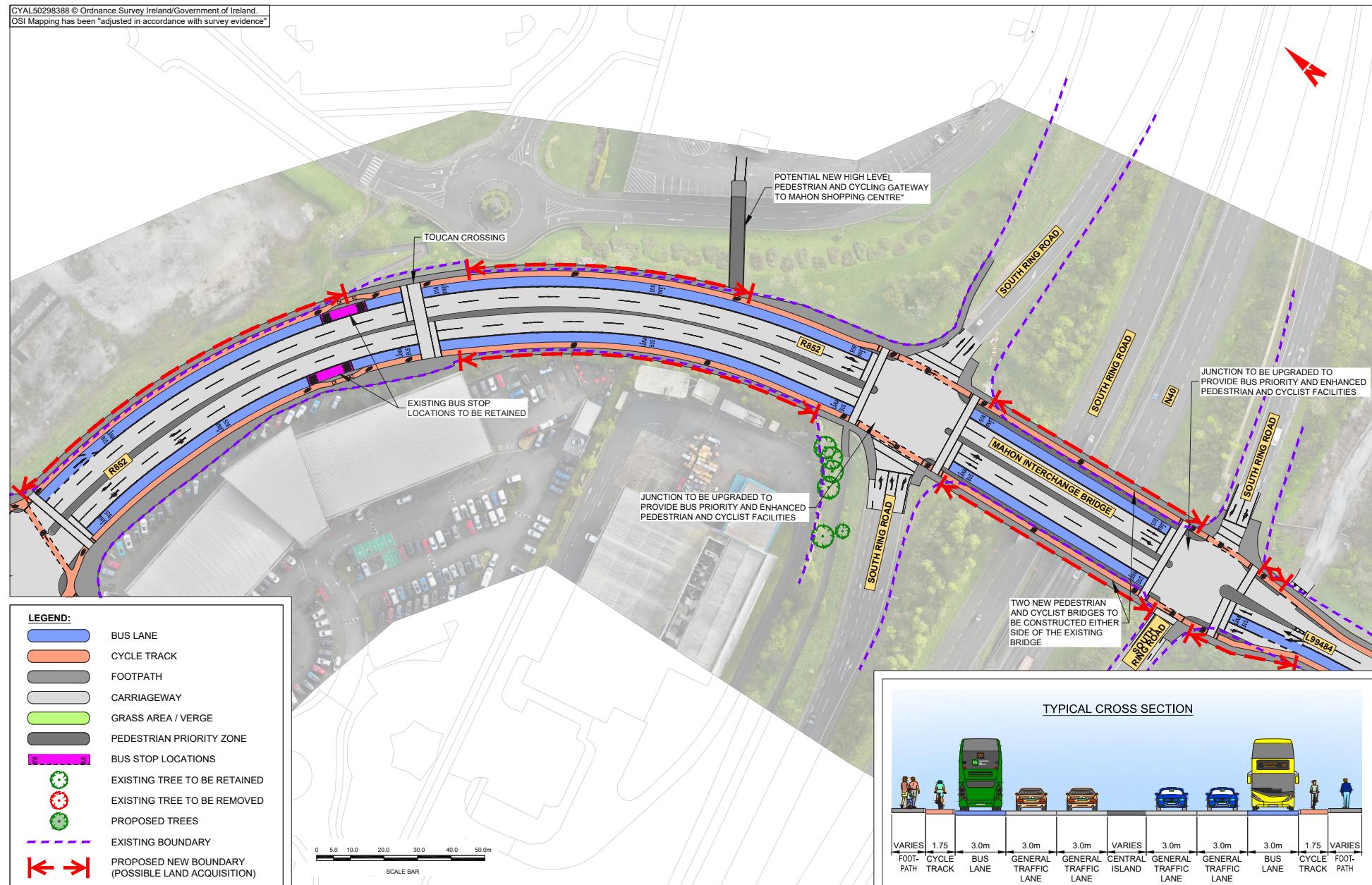

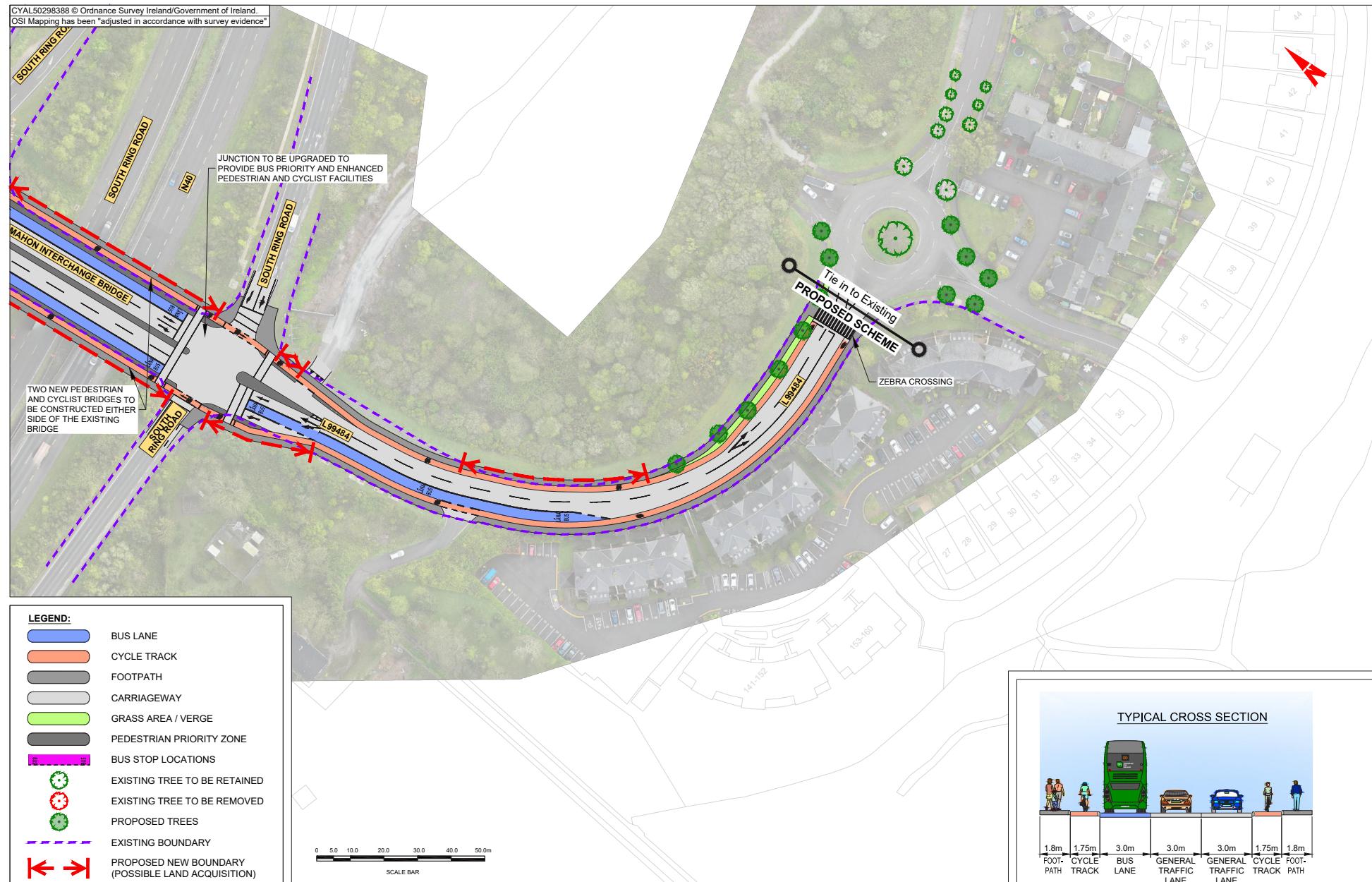

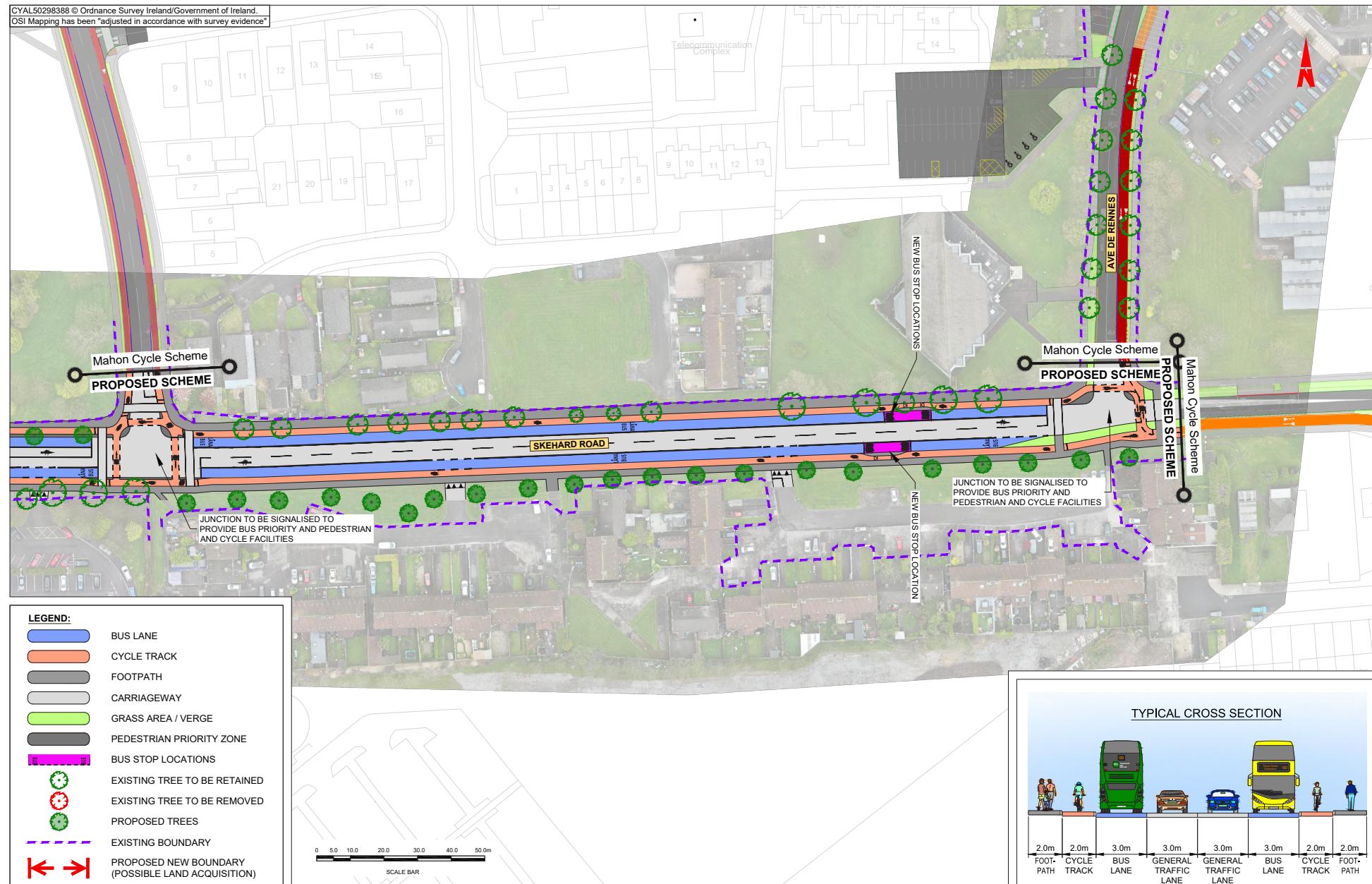

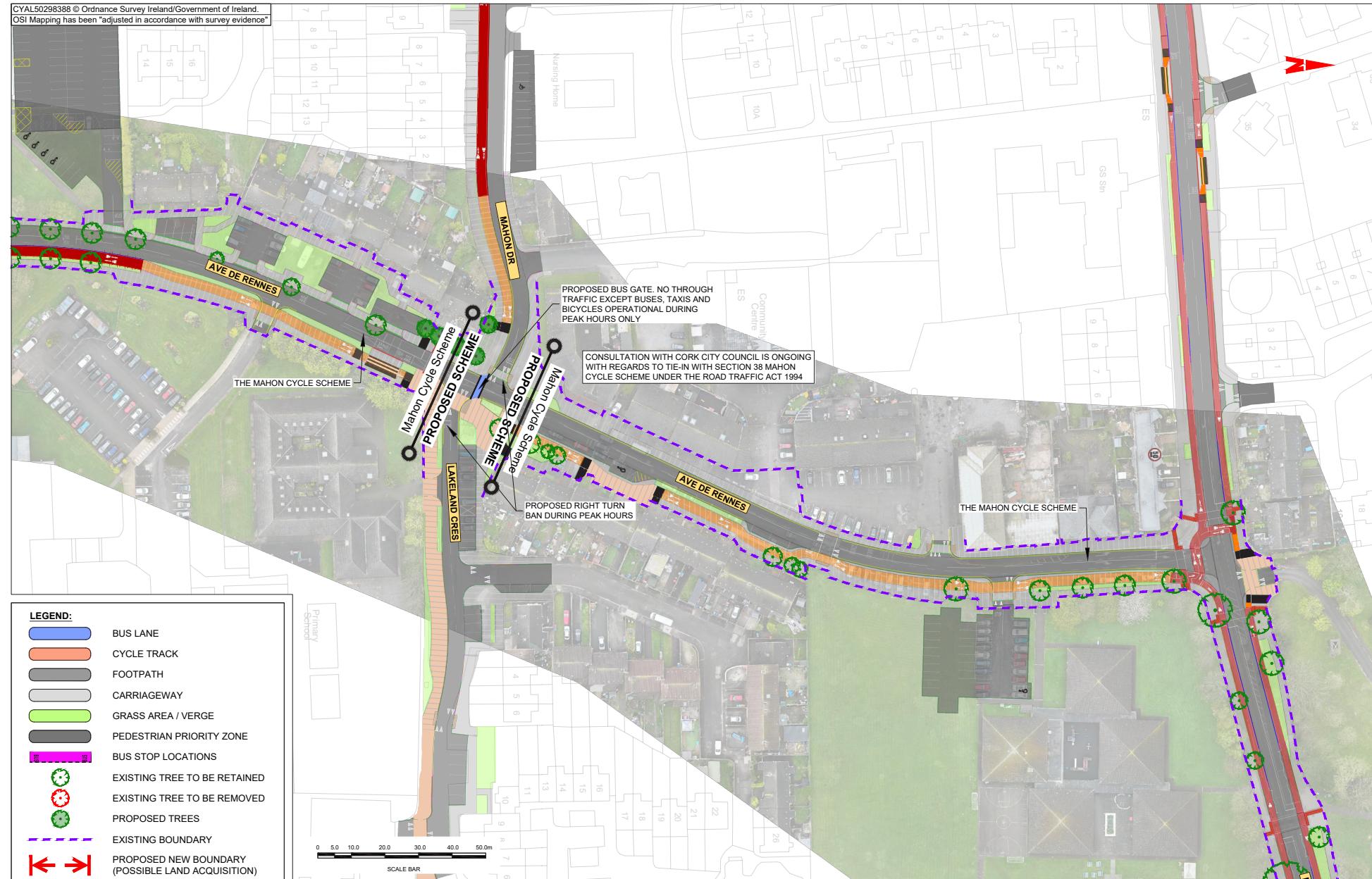

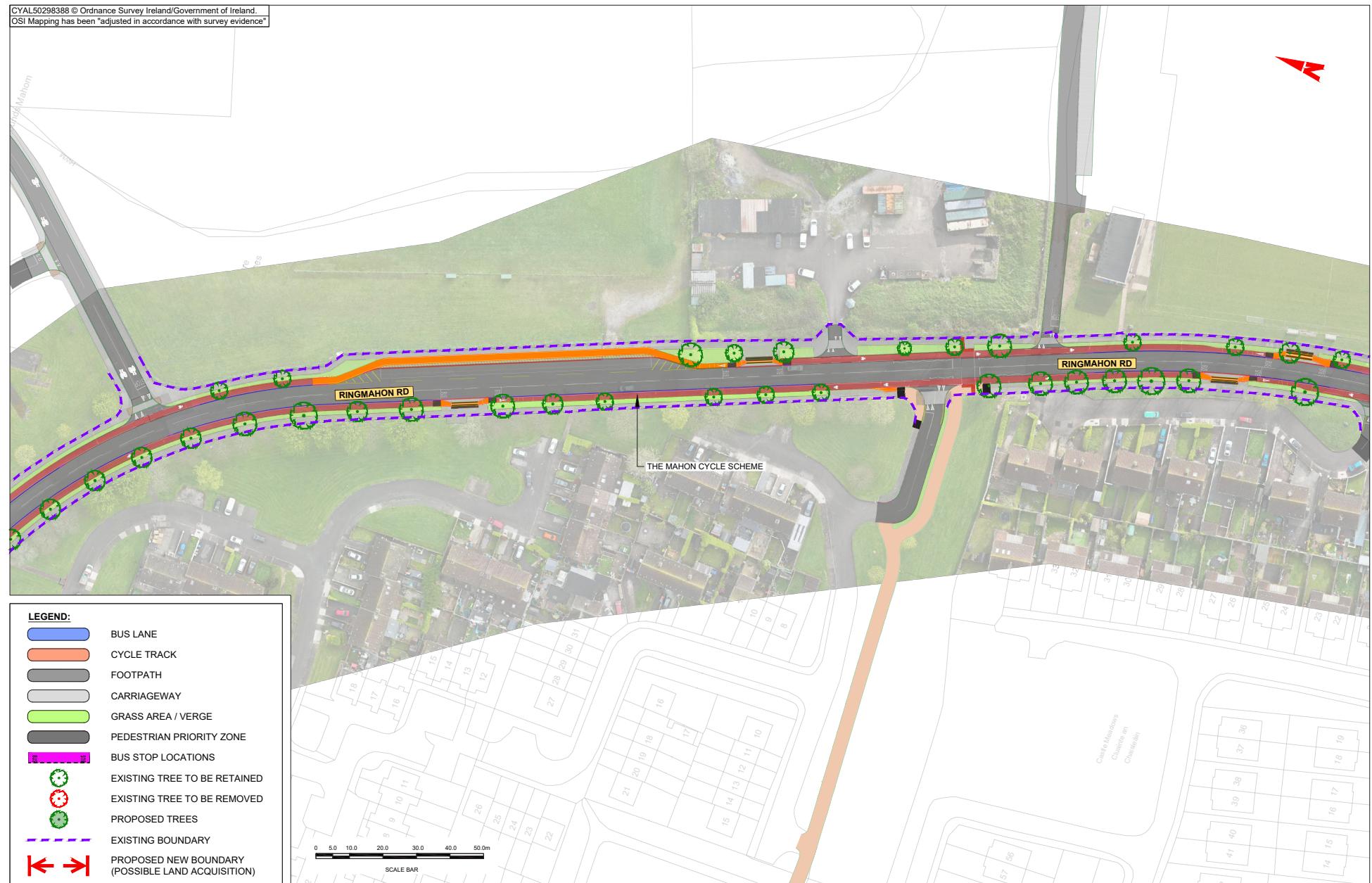

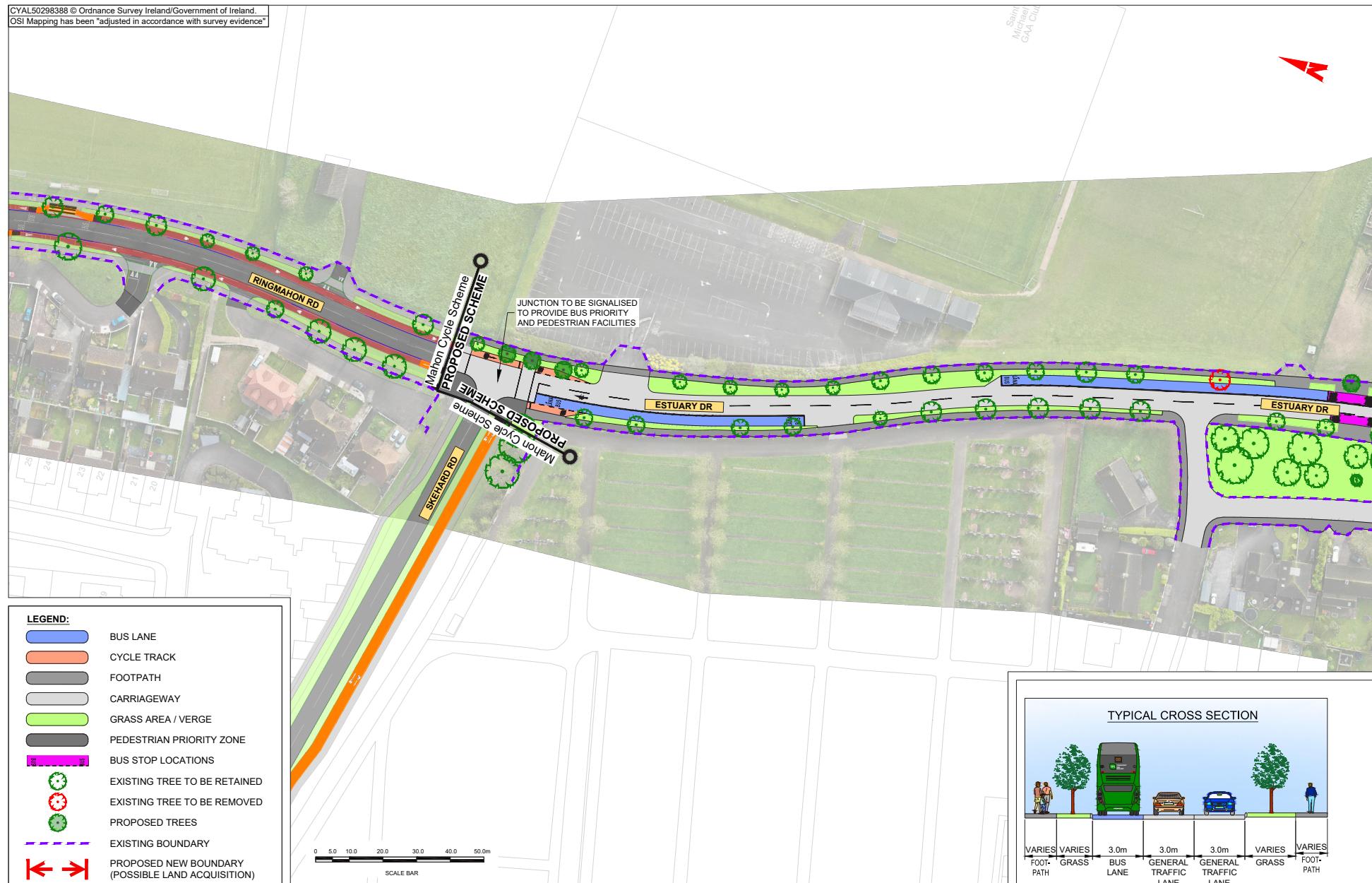

Údarás Náisiúnta Iompair
National Transport Authority

Údarás Náisiúnta Iompair
Dún Scéine,
Lána Fhearchair,
Baile Átha Cliath,
D02 WT20

Oifig Chorcaí an ÚNI,
Svuít 427
1 Cé Uí Argáin, Cearnóg Éadan le hUisce,
Corcaigh
T23 PPT8

Rialtas
na hÉireann
Government
of Ireland

Tionscadal Éireann
Project Ireland
2040